

Nepriklausoma

Lietuva

ALP/LKA/2828

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 21

1982

GEGUŽĖS – MAY 27 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

KO NUSTOJO ČEKOSLOVAKIJA?

1938 m. "Lietuvos Aids" Kaune buvo rašoma: Praha. "Večerní Česki Slovo" praneša, kad Čekoslovakija Vokietijos naudai nustojo 28.000 kv. klm. ir 3.600.000 gyventojų; Lenkijos naudai – 1.000 kv. k. ir 230.000 gyv. ir Vengrijos naudai – 12.000 kv. k. ir maždaug milijono gyventojų. Čekoslovakijos plotas sumažėjęs iš 140.000 kv. k. iki maždaug 100.000 kv. k., vadinas 30%.

Čekoslovakijos gyventojų skaičius to paties laikraščio žiniomis, sumažėjo nuo 15.300.000 iki maždaug 10.500.000.

KODĖL VIETNAMIEČIAI ATSIDURĖ SIBIRE?

Vakarų Europos spauda oficialiai paskelbė, kad "tūkstančiai Vietnamo darbininkų pasiųsti darbams į Sovietų Sąjungą". Kyla įvairūs spėjimai. Ar jie pasiųsti intensyviai industriniam apmokymui, parodant gerą valią krašto "pažangumui" pakelti, ar Sov.Sąjunga nebepriešiaugina pakankamai gerai ir noriai dirbančių žmonių, ar gal, kaip sklandianda, apie pusę milijono vietnamiečių dirba Sibire, kietoje priežiūroje...

KARIUOMENIŲ PRATIMAI VAK. VOKIETIJOJE

Šešių valstybių kariuomenių pratimai vyksta V.Vokietijoje, išbandant greitą reagavimo jėgų veikimą. Pratimuose dalyvauja JAV, V.Vokietijos, Belgijos, Italijos, Kanados ir Didž. Britanijos daliniai.

RUMUNIJOS PREMJEAS ATLEISTAS

Iš Bukarešto pranešama, kad atleisti Rumunijos premjeras Ilie Verdet, ejęs tas pareigas nuo 1978 m. Atleisti ir 7 deputatai.

Premjeru išrinktas Constantin Dascalescu.

IŠSIPLĖTĖ MŪŠIAI FALKLANDE

Dideli nuostoliai abiejose susirėmusių pusėse, tikimasi, privers eiti į kompromisus ir pagreitinti derybas dėl taikos.

Argentina desperatiškai ieško išgyti daugiau mirtinųjų Exotec raketų, kurios labai pavojingos laivams.

Trečdalis Argentinos oro pajėgų, sunaikino britų artileriją. Britai sėkmingai išsikėlė į Falklandus, nors ir prarado keletą laivų ir helikopterų.

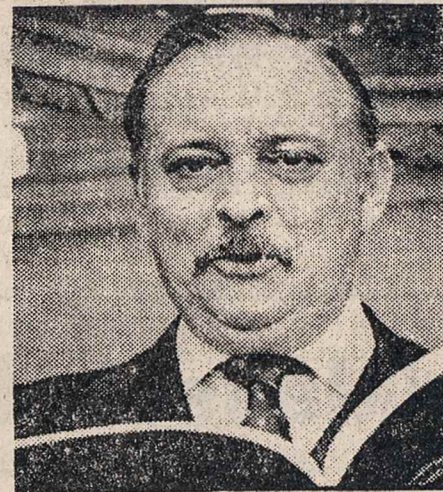
PALEIDO SUIMTAJI SOLIDARNOSČ NARI

Lenkijos vyriausybė paleido iš kalėjimo Jan Josef Lipski, Solidarnosč vyresnįjį darbuotoją ir davė jam ir jo žmonai leidimą vykti į Britaniją gydytis.

J.J. Lipski, 55 m., prieš 4 metus buvo operuotas Londono, kur jam buvo įdėtas dirbtinas širdies vožtuvas.

PRANCŪZŲ AMBASADA LEBANONE PAVOJUJE

Automobilis su vežama 77 svarų bomba, kontroliuojama iš tolo, sprogo Prancūzijos Ambasados kieme, užmušdamas 11 ir sužeizdamas 25 žmones. Atentatas įvyko ankstyvą rytą, stovint nemažai eilei libaniečių prie vartų, laukiančių vizų. Dar neišaiškinta, kas įvykdė sprogdinimą.

Quebec'o Finansų Ministeris Parizeau

PARIZEAU PASKELBĖ QUEBEC'O BIUDŽETĄ

Ilgai lauktas Quebec'o biudžetas buvo galų gale paskelbtas. Iš pirmo žvilgsnio biudžetas atrodo mažiau grėsmingas, negu buvo tikėtasi. Tačiau jis neužmaskuoja neišvairduojamo deficito, kurį sugebėjo sukelti pakrikęs PQ partijos šeimininkavimas ir meti mąsis į bereikalingą liuksusą ypač savo reprezentacijai.

Kasdieniniame gyvenime pirmiausiai mokesčių pakėlimą pajus rūkoriai ir vyno mėgėjai. 25-kių cigarečių pakeliai kainuos 5 c. brangiau. Iš alkoholinių gėrimų kainų pakėlimo vyriausybė tikisi sukelti \$25 mil.

AR KGB VIRŠININKAS BUS BREŽNEVO ĮPĖDINIS?

Į Sov.Sąjungos Komunistų Partijos Sekretorijata, kuris susideda iš 13-kos narių, paskirtas Yuri Andropov, KGB viršininkas nuo 1967 m. Automatiškai, pagal tradiciją, jis turi pasitraukti iš ankstyvesnių pareigų. Tokiu būdu, atrodo, kad jis konkuruos su Brežnevo proteguojamu Černenko į Brežnevo vietą.

PRANEŠA KL BENDRUOMENĖ:

ANGLŲ KALBA INFORMAVIMO SEMINARAS

PLB, KLB ir JAV LB susitarė padaryti keletą seminarų Kanadoje ir JAV-se apie efektingą informacijos sklaidimą apie Lietuvos reikalus anglų kalba.

PIRMAS SEMINARAS įvyks TORONTE, LIETUVIŲ NAMOSE, š. m. GEGUŽĖS 30 d. sekmadienį.

Programoje – anglų žurnalistas kalbės apie kelius ir galimybes patekti į Kanados spaudą, b/ efektingos ir aktualios informacijos paruošimas / kun. K. Pugevičius ir Gintė Damušytė, Lietuvių Informacijos Centras/ ir c/ informacijos paruošimo pavyzdžiai. Registruoti seminaro dalyviai atliks praktiškus pratimus.

KUN. ADOMAS GELŽINIUS MINI 80 m. AMŽIAUS SUKATĖ

Lietuvių evangelikų liuteronų garbės senjoras, kun. Adomas Gelžinius balandžio mėn. 19 d. atšventė savo 80-tąjį gimtadienį Braunschwege, V.Vokietijoje.

Gimęs Šilutės apskr., Lampsočių kaime, lietuvių gimnaziją baigė Klaipėdoje. Vytauto Didžiojo Universitete Kaune studijavo evangelikų fakultete teologiją ir filosofiją. 1931 m. Kaune evangelikų bažnyčioje buvo ordinuotas kunigu. Dirbo 10 metų Kretingoje, Gargžuose, Palangoje ir Darbėnuose. Nuo 1936 m. lektorius Aukštajame Pedagogikos Institute Klaipėdoje, Pa-nevėžyje ir Vilniuje. Nuo

1937 m. išrinktas senjoru ir Konsistorijos vice-prezidentu. Panaikinus DP stovyklą virš 30 m. aptarnauja reguliariai lietuvių evangelikus liuteronus. Savo pareigas atlieka dar ir dabar.

KLB /JVD/

RINKIMAI I VI- PLB SEIMĄ

KLB skelbia rinkimus konsolidaciniu būdu I VI-PLB Seimą. Renka, kaip ir ankstyvesniuose Seimuose, KLB Krašto tarybos nariai /rinkti, KLB Apylinkių pirmininkai, KV nariai/.

Kandidatais gali būti KLB nariai, rekomenduojant vieniems Krašto Tarybos nariams. Informacija yra pasiųsta visiems Krašto Tarybos nariams.

1937 m. išrinktas senjoru ir Konsistorijos vice-prezidentu.

Panaikinus DP stovyklą virš 30 m. aptarnauja reguliariai lietuvių evangelikus liuteronus. Savo pareigas atlieka dar ir dabar.

MEKSIKOJE SKIRTAS ŽURNALAS LIETUVOS DAILEI IR LITERATŪRAI

Dr. Birutės CIPLIAUSKAITĖS, Madison, Wisc. universiteto ispanų kalbos ir literatūros profesorės dėka, Meksikoje išleistas specialus meno žurnalo numeris, skirtas dabartinei lietuvių prozai ispanų kalba ir lietuvių menininkų darbų produkcijai. Leidinys skoningai išspausdintas, tiražas 300 tūkstančių.

PASKUTINĖ PRIEMONĖ PRIEŠ NEŽMONIŠKUMĄ

Sov.Sąjungoje bado streiką pradėjo 6 Sov.Sąjungos piliečiai, kurių šeimos nariai randasi Vakaruose ir kurie negauna vizos išvykti iš Sov.Sąjungos pas savo šeimas. Marija Jurgutienė griebsi paskutinės priemonės, nes jokie rašymai, prašymai, teisiniai reikalavimai nepadėjo. Ji prašo vizos sau ir savo dukrai Dainai, kuri šiemet baigė gimnaziją.

Šiuo bado streiku susidomėjo ABC televizijos žinių tarnyba ir ruošia apie tai programą. Apie streiką rašė ir "Chicago Tribune". Jokia kita santvarka, tuo labiau save skelbianti "pažangiausia" ir "humaniškausia" – neužsirekomendavo tokiais "geriausios valdžios" nuopelnais.

PRANEŠA ELTA:

MIŁOSZ'AS PARYGINA JARUZELSKĮ SU TARGOVICOS IŠDAVIKAIS

Vasario 27 d. kalbėdamas Paryžiaus PEN klubo posėdyje, Nobelio literatūros premijos laureatas Česlovas Miłosz pareiškė, kad 1981 m. gruodžio 13-toji lenkams pirmėnė ankstesnius pralaimėjimus ir išdavimus. Jis palengvino gen. Jaruzelskio žygį su 1792-ųjų metų įvykiams, kai keletas didikų sudarė Targovicos konfederaciją ir pardavė Lenkiją Jekaterinai II-jai. Jų vardai, kalbėjo Miłosz, virto išdavikų sinonimais. Pasak Miłosz, tankai negali išgelbėti ideologijos, kuri virto inertiška ir prieštarauja tautos valiai. Būtų beprotybė tikėtis, kad 36 milijonų tautą galima valdyti nepaisant jos valios, – pabrėžė Miłosz'as.

PRANEŠA ALTA:

Alto informacijos komisijos narys Antanas Adomėnas, dabar siekias doktorato Chicagos universitete, pradėjo kas savaitę daryti politinius pranešimus per Kazės Brazilio nitytės radijo (Lietuvių Aidai) valandėlę Chicagoje. Taip pat A. Adomėnas redaguoja Sandaros laikraštį "English Section", kur pateikiama daug aktualių žinių.

STUDENTĖS VASAROS DARBAS LIETUVAI

Studentė Daiva Baršketytė yra Amerikos Lietuvių Tarybos priimta vasaros darbu Jungtiniame pabaltiečių amerikiečių komitete Vašingtone, kaip įstaigos internė. Savo tarnybą pradės birželio 7 d. Šešias savaites dirbs Vašingtone, o dvi ALTO centre Chicagoje. Lietuvos ir apskritai pabaltiečių reikalus keldama ji lankysis Vašingtone įstaigose ir pratinsis bendrai dirbti su latviais ir estais, besiekiant pavergtos tėvų žemės laisvės. D. Baršketytės tarnybą finansuoja ALTAS. D. Baršketytė yra baigusi De Paul universitetą, pasižymi visuomeninė veikla skautuose ir ateitininkuose ir yra lituanistiškos mokyklos mokytoja.

SKAIDRĖS APIE SIBIRO TREMTINIUS

Artėjant didžiųjų trėmimų minėjimams, Amerikos Lietuvių Taryba paruošė rinkinį skaidrių apie Sibiro trėmtinius. Skaidrės galima skolintis kreipiantis ALTO adresu: 2606 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, USA

TEISIŲ FIRMA GINA LIETUVI

Viena stipriausių Chicagoje teisių firmų – Kirkland & Ellis, teisėjui pasiūlius, sutiko ginti L. Kairį, kuris be deramo pagrindo Specialių investicijų įstaigos kaltinamas ryšium su nacių vykdytu "Holocaustu" centro Europoje. Vienas iš advokatų buvo atsilankęs į ALTO įstaigą ir jo kviečiamas, kun. J. Prunskis sutiko būti gynbos liudininku.

IVERTINO VISUOMENINĮ PASIŠVENTIMĄ

Lietuvių Fondo suvažiavime buvo specialiu žymeniu apdovanotas ALTO vicepirmininkas dr. Jonas Valaitis, draugė su kitais daug pasidarbavusiais tos institucijos pradininkais: dr. K. Ambrazaičiu, dr. G. Baliuku, dr. A. Razma. Rinkimuose į Lietuvių Fondo tarybą dr. J. Valaitis gavo daugiausia balsų. Suvažiavimą ALTO vardu sveikino kun. J. Prunskis.

AMNESTY INTERNATIONAL RŪPINASI LIETUVIAIS

Iš Prancūzijos, Maintenon miesto, Amnesty International skyrius kreipėsi į ALTĄ, teiraudamasis apie okupantų kalinamą Br. Jaugelį. Jų skyrius yra pasiėmęs specialiai šį kalinį globoti, bet nusiskundžia, kad negauna atsakymo į siunčiamus laiškus. ALTAS tiems prancūzams persiuntė turimas informacijas.

STIPRI AKCIJA DĖL DARIAUS IR GIRĖNO PAŠTO ŽENKLO

Dr. K. Šidlauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, 1981 m. lapkričio 18 d. kreipėsi į JAV paštų vadovybę, atkreipdamas dėmesį į reikalą išieisti Dariaus-Girėno pašto ženklą, minint tų Atlanto nugalėtojų ryžtingą žygį ir jų mirties 50 metų sukaktį. Abu jie buvo JAV veteranai. Šis reikalas susilaukė plačios lietuvių visuomenės paramos. Daugelis organizacijų ir pavienių asmenų kreipėsi tuo reikalu į paštų vadovybę. Stipriai šį reikalą parėmė Lietuvos Vyčiai. Šv. Kryžiaus ligoninė Chicagoje painformavo apie šį reikalą savo turimus 1600 tarnautojų, 500 pagalbinio vieneto žmonių, 425 ligonis, skatindama paremti pastangas, kad toks pašto ženklas būtų išleistas.

SVARBI REZOLIUCIJA SKUODŽIO REIKALU

JAV atstovų rūmai gegužės 4 d. priėmė rezoliuciją 200, kuria reikalaujama laisvės kalinamam Vytautui Skuodžiui. Rezoliucijoje pabrėžiama, kad Vytautas Skuodis, kaip gimęs Chicagoje, yra JAV pilietis, yra garbinamas mokslininkas, dėstęs Vilniaus universitete. Primenamas jo areštas, teismas 1980 m., jo bado streikas prieš neteisę 1981 m., pabrėžiama, kad Lietuva buvo neteisėtai priversta užgrobtą Sovietų Sąjungos ir kad JAV tos inkorporacijos nepripažįsta. Rezoliucijoje skatinamas JAV prezidentas pareikšti Sovietų Sąjungai susirūpinimą Skuodžio reikalu, daryti visas pastangas, kad jis būtų išleistas iš kalėjimo ir būtų padarytos sąlygos jam ir jo šeimai emigruoti į jų pasirinktą šalį.

Šios rezoliucijos tekstą atstovų rūmai pasiuntė JAV Prezidentui, Valstybės Sekretoriui, JAV ambasadoriui prie Jungtinių Tautų, Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininkui, Maskvos ambasadoriui JAV-se, V. Skuodžiui ir jo šeimai ir Lietuvių Helsinkio grupei.

Panašią rezoliuciją JAV senatas jau buvo priėmęs 1981 m. rugsėjo 22 d. Svarstant šia rezoliuciją, stipriai už ją pasisakė atstovų rūmose kongresmanai: D. Bonker, J. Leash, W. Broomfield, G. Ferraro, E. Derwinski, M. Biaggi, B. Corrada, Ch. Dougherty. Rezoliucijos tekstą ALTUI atsiuntė kongresmanas W. Broomfield.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA

Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.

Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 14.00

Visur kitur - \$ 15.00 Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

PRIEŠ DEŠIMTĮ METŲ

ŽUVO UGNYJE ROMAS KALANTA, REIKALAUDAMAS SAVO TĖVYNEI LAISVĖS, SIMBOLIZUODAMAS VISOS LIETUVIŲ TAUTOS TROŠKIMĄ. PANAŠIAI ŽUVO 11 LIETUVIŲ.

ISTRAUKA IŠ

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA

/tėsinys/

On August 7, 1968, the Rev. V. Šlevas, pastor of the parish Adakavas, sent the following petition to Comrade Kosygin, chairman of the Council of Ministers of the USSR:

"The Lithuanian SSR is a country of believers. At present it has about three million inhabitants. About two million believe in God and make use of religious services. As a rule, neither the clergy nor the believers oppose the present form of government. The Lithuanians are industrious, conscientious, earnest and friendly, as well as amenable; however, we are aware of certain restrictions and deficiencies on the part of some of the governmental representatives of our Republic. Therefore, I am appealing to you, Honorable Prime Minister, requesting your assistance and support in the name of all the priests and the believers:

1. There are about 800 churches served by the priests in LSSR. Yet there remains but one seminary for 6 dioceses, whereas previously there were three. Only a limited number of seminarians - about thirty - are permitted to study at this sole seminary. Each year barely five or six priests are ordained. Of what significance is such a number for six dioceses? Between twenty-five and thirty priests die or leave their posts yearly because of ill health. Parishes suffer greatly when they lose their spiritual leaders. Such groundless limitation severely restricts the freedom of religion of the Catholics, thus violating the laws of the Soviet Union.

Moreover, the pertinent government officials interfere with the ordination of seminars who have completed their studies. Our spiritual leaders are not allowed to perform the ceremony without official permission /That is, ordain priests- ed./. This is intolerable; it is arbitrariness.

2. The churches of the LSSR have been electrified, the same as other buildings. It is still unclear to us why the church has to pay such a high fee for its electric power. Collective farmers pay four kopeks per kilowatt for their power; collective farms pay one kopek per kilowatt for the common use of electric power; the church which is supported by these very same collective farmers, as well as other people, has to pay as much as twenty-five kopeks per kilowatt. We do not know the reasons behind this.

3. Lithuanian believers lack prayer books. Some are outdated; others have become worn out. A good prayer book /Liturginis maldynas- A liturgical prayer book-ed./ 2 psl.

has been readied for publication, and the permit for publication has been obtained, but its appearance has been repeatedly delayed for several years on the pretext that there is paper shortage.

"I believe in your sincerity, your friendliness toward our nation and its believers. For this reason, we await your sincere assistance. We are convinced that the quota system limiting the number of candidates to the seminary will be abolished and that the payments for electricity will be equalized with those of the collective farmers, at four kopeks per kilowatt; we also sincerely believe that the prayer book will soon be published and will be allowed to circulate freely among the believers in Lithuania.

Respectfully, gratefully, and hopefully,
The Rev. V. Šlevas"

A similar petition was sent to the USSR government by Rev. Alfonsas Pridotkas, the pastor of the parish in Bataikai.

On October 5, 1968 the chairman of the Skaudvilė locality informed Father Šlevas that on October 7 he was to call on Rugienis, the Commissioner of the Council for Religious Affairs.

On October 7, both "culprits", the Rev. V. Šlevas and the Rev. Alfonsas Pridotkas went to see Rugienis, who greeted them angrily and berated and threatened them.

Soon after the "visit" with Rugienis, both priests were transferred to other parishes.

At the time when the clergy of Lithuania were first starting to send petitions to the Soviet government concerning the restrictions in Lithuania, both the priests and the believers in all of the dioceses supported the idea that it was necessary to fight for their faith. Many regretted that they had waited too long without taking any action.

ADUTIŠKIS

"To Tarasov, the Commissioner of the Council for Religious Affairs Attached to the Council of Ministers of the LSSR

H. E. Bishop J. Labukas, Apostolic Administrator of the Kaunas Archdiocese

The Curia of the Vilnius Archdiocese

K. Tumėnas, Commissioner of the Council

for Religious Affairs

Purvanekaitė, Chairwoman of the Švenčionys

Rayon Executive Committee

A Declaration by the Rev. B. Laurinavičius, a resident of Adutiškis, Švenčionys Rayon, the LSSR

"On July 16, 1973, Adutiškis Locality Chairman A. Laurinavičius demanded the church keys. When asked for the reason, he replied, "an important guest has come from Moscow - Tarasov. He wants to inspect the church" In the churchyard I met you; K. Tumėnas, the LSSR

ISTORIJA KARTOJASI

Nepriklausomos Lietuvos dienraštyje "Lietuvos Aidas" 1938 m. buvo toks straipsnis, pavadintas "Hitlerio pareiški mai Veimare":

Veimaras, XI.6 Eilė. Čia Hitleris nacionalistų kongrese sekmadienį pasakė kalbą, kurioje nupasakojo partijos istoriją nuo 1922 metų ir pažymėjo: "Spręskite, ar nelaimėjome su savo principais milžiniškų rezultatų. Kai kurie užsieny laikraščiai rašo, kad visa tai mes būtume galėję laimėti per derybas. Tačiau gerai žinome, kad prieš mus reikšas..."

Hitleris pasisakė prieš tuos, kurie kursto karą, ir pažymėjo, kad autoritetinio pobūdžio valstybėse kurstyti prie karo yra uždrausta. Toliau fiureris iškėlė vokiečių ir italų draugiškumą. Hitleris pasakė, kad vokiečiai yra pasirengę nusiginkluoti, bet su sąlyga, kad pirmiau nusiginkluos tie, kurie kursto prie karo. Baigdamas Hitleris pasakė: "Būkite visakam pasiruošę".

Žinome, kas už tų žodžių slėpė. Beveik analogiškus žodžius girdime iš kitos diktatūrinės valstybės lyderio-Brežnevo.

Galima tikėti, kad JAV sumažins ginklų gamybą, bet L. Brežnev'o pažadais mes ir dauguma europiečių netikime. O dalis amerikėnų tiki. Ar tai ne gyvenimo ironija? Hitleris irgi "nenorėjo" karo... Stalinas- irgi... J. K.

commissioner of the Council for Religious Affairs; Purvanekaitė, chairwoman of the Švenčionys Rayon Executive Committee; an unknown man; and A. Laurinavičius, chairman of Adutiškis Locality. You questioned me: 1. To the question "How many come to church?" I replied that I did not know because we do not count. To enable me to answer your question, on July 22, 1973, we counted 722 persons. No conclusion can be drawn from this, however, since many are unable to come to church on account of distance, lack of transportation, and many other obstacles. For instance, one of my parishioners, Feliksas Kairys, bringing me home from sick call, on April 14, 1973, spoke to me with tears in his eyes: "After working hard for some time, I bought myself a suit, but what's the use? It's been two years now that I've meant to put it on and go to church. Alas, I can't do it because I am haunted by fear. In the spring, Director Galvydis of the Jakeliai State Farm threatened me, 'If you don't come to work on Sunday, you won't get a horse, neither for harrowing nor for bringing in wood, nor any hay for your cow, nor the use of the combine to thresh your barley'".

Povilas Burokas, who lives on the Jakeliai State Farm, got neither hay for his cow nor a prize solely because he would attend church on Sundays.

Burokas and the Steponėnas and the Trečiokas families were not allowed to buy wheat at reduced prices from the state farm also solely because they went to church on Sundays.

Those who attend church would find their names up on the /bulletin/ board of shame.

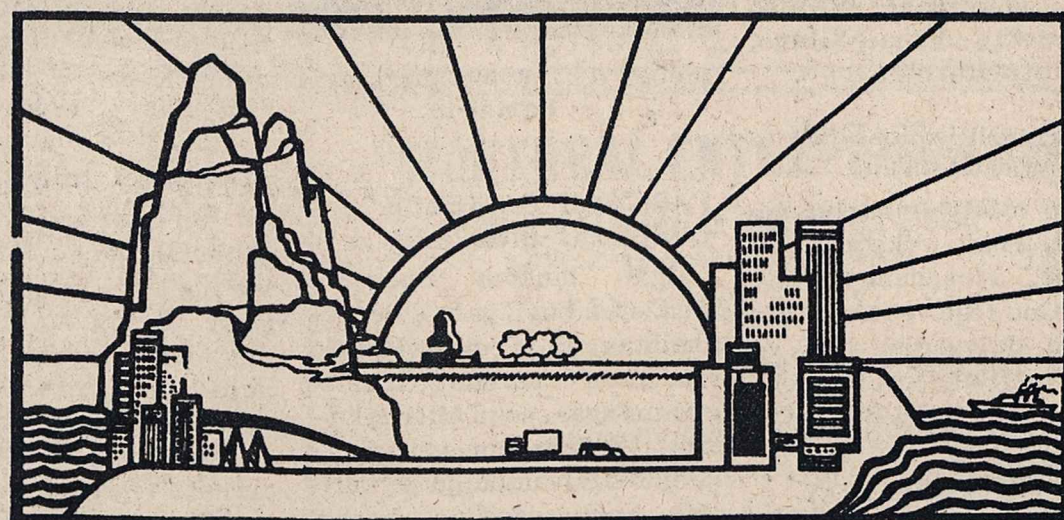
.....
3. You asked, "What are the boards going to be used for?" The church floor needs to be replaced. You said that the flooring is still adequate. I proved that it has been ruined by fungi. The parish makes no unnecessary expenditures because there is no money.

You then emphasized that the church is a state building in which one may not even drive a nail without permission. When the church was nationalized, the living quarters next to it were also nationalized. That house had been built by the grandparents of the parishioners, and it is dear to all. The faithful are upset because it has been neglected and lacks a caretaker. The parochial committee therefore appealed to those presently in charge of the house- the Adutiškis Locality Executive Committee. I, too, as the tenant, made inquiries on May 31, 1968, February 24, 1969, January 28, 1970 and May 24, 1972, because whenever it rains, the roof leaks, and the chimney has begun to fall apart. In spite of the fact that a monthly rent of fifty-six rubles and forty-five kopecks is paid, the roof leaks to this day. Both the parochial committee and I have received the following reply by word of mouth: "There is no organization which can make repairs". Strange, that there is an organization to take the money, but none for making repairs! ".....

1982 m. Š. A. Lietuvos Vyru, Moterų ir Jaunių A (1963-65 m. gim.) Lengvosios Atletikos Pirmenybės tentatyviai numatomos 1982 m. birželio 26-27 d.d., galbūt Clevelande, atskirai nuo pabaltiečių, jei joms bus parodytas pakankamas susidomėjimas.

1982 m. Š. A. Pabaltiečių Lauko Teniso Pirmenybės tentatyviai planuojamos 1982 m. liepos 31 - rugpjūčio 1 d.d. Vykdėti turėtų lietuviai, galbūt Chicagoje. Data dar galutinai nenustatyta.

Jūs priklausote Kanadai

... o Kanada priklauso jums

Kanada yra jūsų šalis. Kiekviena provincija kiekvienas miestas, kiekvienas miestelis. Atlanto provincijos rytuose, žavinga valstybinės sostinės sritis, didingieji Rockie kalnai vakaruose ir už jų. Tai nuostabus ir natūralus grožis, pažangos ir paprasto nuoširdumo šalis su plačiausiomis glostogų galimybėmis, kurių neturi jokia kita šalis. Šiais metais susipažinkite su kitomis Kanados sritimis.

Canadā

Canadian Government
Office of Tourism

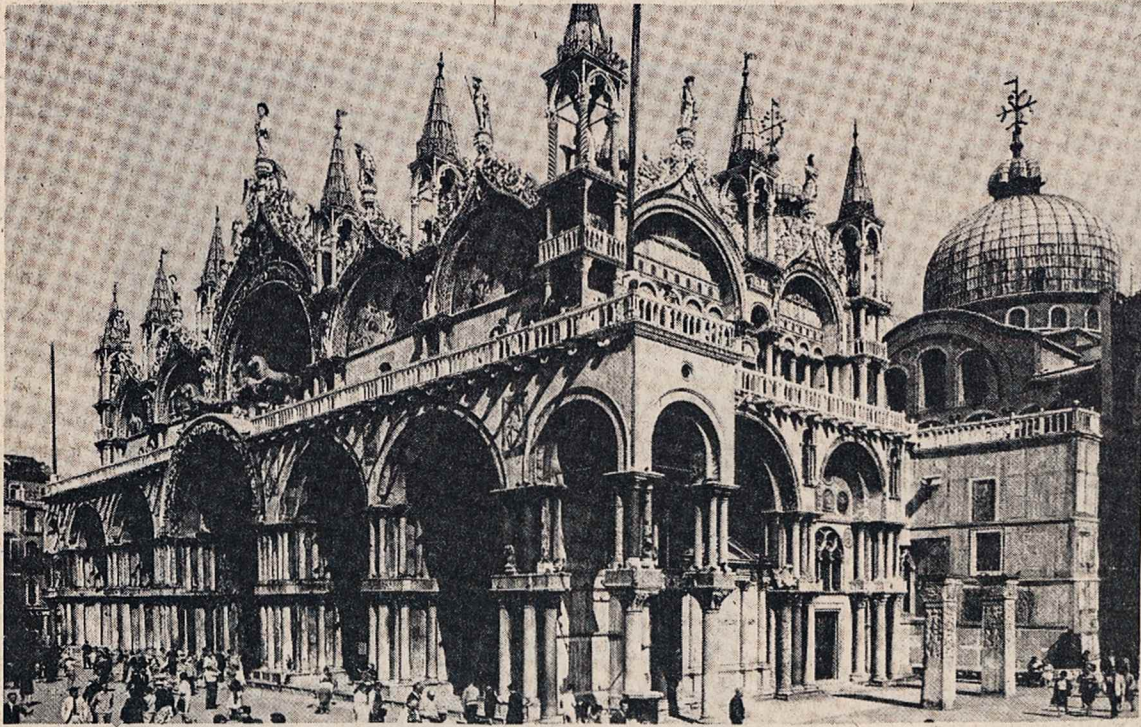
Office de tourisme
du Canada

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ZVILGSNIS EUROPON

EKSKURSIONĖS KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Z.PULIANAUSKAS
/tęsinys/

Šv. Morkaus Bazilika Venecijoje

Dadzes vardo rūmuose, pagal legendinius davinius, kaliniai nuteisti mirtimi, vedami bausmės vykdymui turėjo progas pa- žvelgti į Veneciją paskutinį kartą pro tilte esamus lan- gus. Toliau tą kanalą supo paprastesni, bet dideli pa- statai. Per kanalą buvo nutiesti keli tilteliai žmonėms praeiti. Kanalo vanduo siekė sienas. Į pastatą įeiti du- rys - nišos formos.

Mūsų gondola buvo paskutinė. Jau prie elektros šviesos sustojo prie nurodyto namo. Iš jos išlipė, buvo- me nuvesti į vieno namo salę. Tai buvo 17 amžiaus lai- kų Venecijos restoranas - taverna. Ją radome jau už- pildytą svečiais, apie 400 asmenų. Tuščia vieta buvo tik mums - 5-iems asmenims.

Įėję salėn pastebėjome, kad svečiai prie staliukų kaž- ką girkšnojo. Mums susėdus, padavėjos atnešė dvi bon- kas raudono vyno. Su visais ir mes pavėlavę, pradėjome vynes ragauti, o jis buvo gana skanus.

Viduryje salės stovėjo ant grindų pianinas, apie jį sukinėjosi kokie 5 asmenys. Tuoj prabilo angliškai vie- nas vyras ir paaiškino šio koncerto programos dalį. Pradžiai jauna dainininkė solo padainavo tris itališkas dainas, akompanuojant pianistui. Kitas tris dainas padai- navo solistas vyras. Po jo, dvi dainas dainavo duetu vyr- ras ir moteris. Po trumpos pertraukos, smuiku soliauo smuikininkas tris dalykus, po jo, skambino pianistas ir vėl smuikininkas su pianistu kartu. Po muzikinės dalies, dar pasikartojo solistų pasirodymas ir tuo koncertas bu- vo užbaigtas, trukęs dvi valandas. Vakaro koncertas svečių buvo įvertintas gana teigiamai. Betgi solistų dai- nos labiausiai visiems patiko, sprendžiant iš aplodis - metų gausumo. Bendrai, italų tautos žmonės, net ir ne solistai, turi geras balsus, o jų dainos melodijos - ma- lonios klausytojams. Po koncerto motorlaivių vėl grį- žome prie jau minėto tilto, o nuo jo pėsčiomis žygiavo - me prie autobuso. Kalbant apie tiltus, sakoma, kad Ve- necijoje yra apie 400 įvairaus dydžio tiltų. Susikraustę į autobusą, grįžome į viešbutį jau kiek po vidunakčio. Saulėta vasaros diena atnešė kiek fizinio nuovargio. At- siradimas savo kambario lovoje, atrodė, tikra Dievo do- vana.

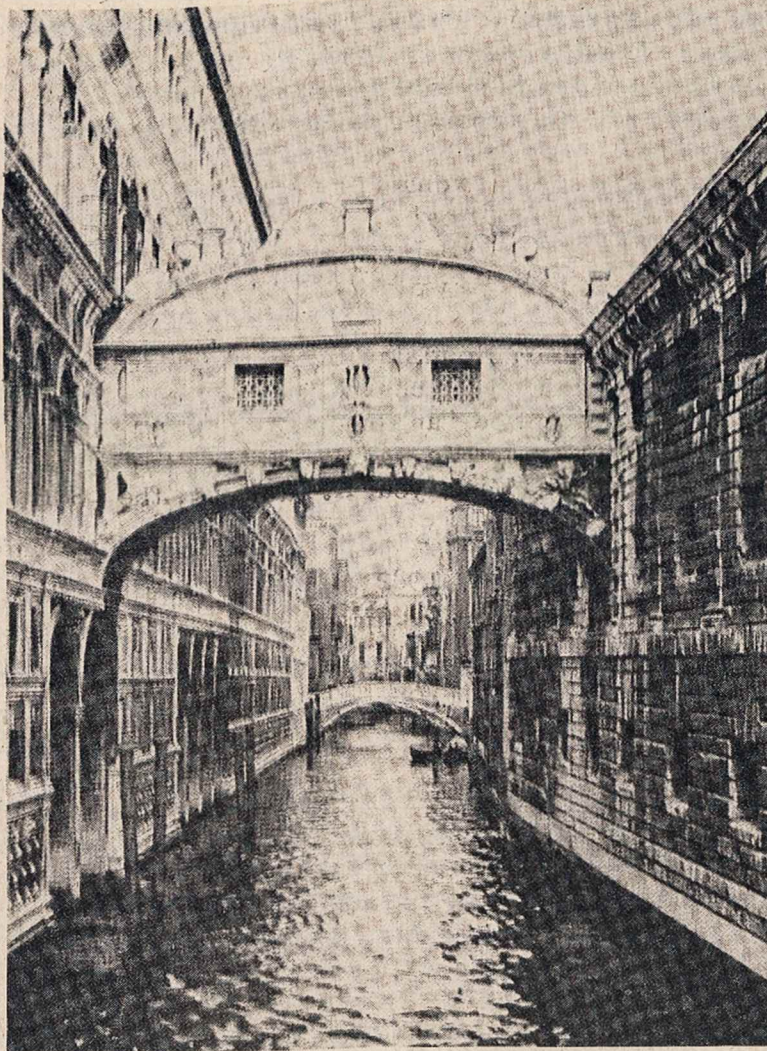
Sekančios dienos, šeštadienio rytą, po pusryčių, motorlaivių išvykome į Adrijos jūrą. Į jūrą, kuri buvo žinoma tik iš vadovėlių mokyklos suole, savo gimtąja - me krašte. Mokantis tada, niekad nekilo mintis, kad kada nors gyvenime rasis galimybė paplaukyti jos van- denyse, kuris tada buvo daug arčiau nuo savo namų, ne- gu dabar.

Diena iš pat ryto vėl buvo graži, saulėta, bet ne - karšta. Motorlaivio viduje buvo apie 50 sėdimų vietų. Ju- ros vanduo - gražiai mėlynos spalvos ir ramus. Praplau- kiant pro salas ir saleles, motorlaivio kapitonas kartais patiekdavo ir jų vardus ir gyventojų skaičių jose. Dides- nės salose kadaise gyventa po 20 tūkstančių gyventojų. Šiandieną jų belikę tik po porą tūkstančių ar šimtų, o kai kuriose - nelikę nė vieno gyventojų. Po poros valandų plauki mo pasiekėm San Francisco del Deserto vienuolyną, įsteigtą 1210 m. Jis buvo aptvertas geležine tvora, sa- la skendėjo žalumnyuose.

Priejus prie vartų, vadovas paspaudė mygtuką ir pa- laukus, jie atsidarė. Įėjus į pirmojo pastato kambarį, va- dovas vėl paspaudė mygtuką. Po 5 minučių atsidarė du - rys, jų tarpe stovėjo dviasiškis - vienuolis juodais kunigo rūbais. Jis gana gerai kalbėjo angliškai. Iš prieangio jis mus nuvedė į platoką koridorių ir jų sienoje parodė ka - bančius du šventųjų paveikslus iš istorinių laikų. Iš namo išėjome į sodą ir plačiuoju taku ėjome pirmyn. Vienuolis aiškino apie vienuolyno pradžią ir kad jame dabar gyvena ir dirba tik 7 vienuoliai. Dar trys atvyksta iš Venecijos pagal reikalą. Toliau žengiant, kalbėtasi bendromis te - momis ir kartais apie Kanadą. Susirinkę prie tų pačių vartų, palinkėjome jiems geros sekmės, o vadovas, atsi- sveikinant, jam paspaudė ranką, kurioje pamačiau su - lankstytas lyras. Vartai uždidarė ir mes ėjome į savo motorlaivį.

Atvykome į Burano - žuklautojų salą. Joje susirin- kome restorane užkandžiams ir kartu paragauti itališkos žuvies. Čia mus susodino lauko užkandinėje, po brezen- to stogu. Kadangi oras ir čia buvo gražus, tad ir tokioje

1982 V. 27

Vienas iš mažųjų kanalų Venecijoje. Viršuje kaliniams praeiti tiltas

vietoje užkandžiai buvo labai malonu. Dvi jaunos ir mandagios padavėjos mums patarnavo. Pradžiai atnešė po dubenėlį sriubos, po to žuvies su įvairiais priedais. Kas nemėgo žuvies - gavo mėsinių patiekalų. Na, ir prie- dui - davė vyno tiek, kiek kas norėjo. Po šių užkandžių buvome nuvesti už poros šimtų metrų nuo čia, į garsiąją moteriškų rankdarbių ir išsiuvinėjų dirbtuvę, ir į vy- no gamyklos sandėlį. Vėliau paaiškėjo, kad abi įmonės buvo to paties savininko. Moteris nusivedė prie rankdar- bių, o vyras į vyno sandėlį, kur buvome pavaišinti vynu. Po to atvykome prie rankdarbių gamybos ir iš čia atvy- kome į kitą priemiestį Murano. Jame yra pasaulinio gar- so stiklo gamykla. Įėjus į patalpas, įmonės vadovas mus nusivedė į stiklo pūtimo skyrių, prie degančios krosnies. Paaiškino kaip pučiamas stiklas. Vienas pūtėjas išsitrau- kęs ant vamzdelio raudoną "obuoliuką", pradėjo pūsti. Pa- dėdamas kita ranka, bematant išpūtė bėgančio arkliuko formą, o mes už tai jam paplojome. Iš čia nukeliavome į įmonės gaminių patalpas tame pačiame name. Pradėjome vaikščioti nuo II-ojo aukšto. Kiekviename skyriuje len- tynose gražiai surikiuoti vienai paskirčiai gaminiai. Len- tynose stovėjo blizgančios žvakidės, įvairios meniškos formos. Lubose kabėjo daug įvairių liustrų ir ne vien tik blizgančio stiklo, bet ir įvairių spalvų. Tai buvo gami - niai elektros šviesai. Kitame kambarielyje - veidrodžiai įvairaus dydžio ir formos. Dar kitame - įvairiausi indai - lėkštės, stiklinės tacos, puodeliai, dubenėliai ir dar daug kitokių gaminių. Puošmenų kambarys prikrautas žmo - gaus, žvėrių, paukščių, žuvelių ir kitų gyvūnų fromomis. Trijų aukštų, 18 kambarių namas buvo savos rūšies stik- lo meno galerija, kurių pasaulyje mažai kur užtikama. Ne be reikalo šioji įmonė garsi visame pasaulyje. Tuo ji didžiujasi su pagrindu. Jos aplankymas buvo tikru siur- prizu mūsų grupei. Nė vienas mūsų dar nebuvo matęs tiek daug ir gražių stiklo išdirbinių.

Vėl atvykome į Šv. Morkaus aikštę, kur vadovo buvo- me paleisti privačiam pasižmonėjimui dviem valandom.

TAUTOS FONDO 1981 m. FINANSINĖ APYSKAITA

1981 m. sausio 1 d. - 1981 m. gruodžio 31 d.

Kasos likutis - 1981 m. sausio 1 d. \$ 98,104.24

PAJAMOS

Aukos -	
Australijos TF atstovybės	\$ 9,207.93
Didžiosios Britanijos TF atstovybė	2,265.00
Kanados TF atstovybė	42,197.33
Jungtinės Amerikos Valstybės:	
per TF įgaliotinius	\$ 17,377.59
per organizacijas	11,397.54
asmeninės	20,669.96
Viso J.A.V.-se	\$ 49,445.09
Aukos Lietuvos Pasiuntinybei	3,056.00
Viso aukų	\$ 106,171.35
VLKA atstovaujančių grupių įmokėjimai . .	1,600.00
Banko palūkanos	13,772.09
Knygos ir kiti leidiniai	3,293.15
Viso pajamų	\$ 124,836.59
V I S O	\$ 222,940.83

IŠLAIDOS

VLIKO uždaviniams vykdyti	\$ 74,396.50
Lietuvos Pasiuntinybei	3,056.00
TAUTOS FONDO išlaidos:	
Vajų ir TF įgaliotinių išlaidos	\$ 5,880.47
Susirašinėjimo ir raštines išlaidos	5,003.78
Tautos Fondo suvažiavimo išlaidos	359.55
Kelionių išlaidos	1,963.36
Reprezentaciniams reikalams	455.27
Nario mokesčiai	30.00
Nekilnojamo turto mokestis	22.46
Teisiniam ir inkorporavimo reikalams . . .	10.00
Atskaitymai už kanadiškus čekius	22.30
Banko patarnavimai	28.40
Kitos išlaidos	21.00
Viso Tautos Fondo reikalams	\$ 13,796.59
Viso išlaidų	\$ 91,249.09

Kasos likutis - 1981 m. gruodžio 31 d. \$ 131,691.74

Kasos paskirstymas -

Einamojoje sąskaitoje -	\$ 3,621.00
Taupymo sąskaitose -	48,070.74
6 mėn. Taupymo pažym. -	80,000.00
	\$ 131,691.74

New York, N.Y.

1982 m. vasario 6 d.

Vytautas Kulpa
Tautos Fondo Iždininkas

Vaikščiojom, dar kartą apžiūrindami jau matytas ir dar nematytas vietas ir daiktus. Vėl buvo nueita pasižiūrėti į būdelių tipo parduotuves ar mūsiškai tarient į "side walk sale", nusipirkti kokį nors daiktėlį dovanoms ar prisi - mini mui pirmos ir gal paskutinės kelionės į anapus At - lanto. Pasi vaikščiojė ir dar kartą pasigrožėję, atėjome užkasti prie staliukų po lietsargių, kurie apsaugo akis ir nosį nuo sustiprėjusių saulės spindulių. Sutartu laiku susirinkome, susėdome į garlaiviuką ir vykome kanalu iki tilto, pakrantėmis jau mirksint elektros šviesoms. Nuo čia pasiekę pėsti autobusą, vykome viešbutin poilsui. Pokalbyje autobuse priėjome išvados, kad Venecijos mies- tas turėtų būti ar yra pirmaujanti vieta pasaulyje, kur tiek daug puošnių ir stilingų rūmų, tiltų, įvairių paminklų ir ki- tokios istorinės praeities vertybių. Venecijoje esą per 60 bažnyčių. Pirmauja mieste ir pasaulyje Šv. Morkaus baž- nyčia. Čia ir atostogaujantiems labai rami vieta. Joje nė- ra triukšmą keliančių auto mašinų ar poilsį trukdančių darbų. Ne be reikalo Veneciją aplanko virš milijono ke- liautojų per metus. Vietos gyventojų joje esą apie 700. 000.

Anksti sekmdienio rytą palikome viešbutį, gražiąją ir vaišingą Veneciją. Tolimesnis kelionės tikslas buvo pasiekti Florenciją - Florence - miestą. Iš pat ryto buvo didelis rūkas, užsitęsęs net 2 valandas, todėl ir gamto- vaizdžių stebėjimas buvo neįmanomas.

Vykome autostrada del Sole, pro Bolonijos miestą, per Apeninų kalnynus. Vadovo teigimu, Florencija turi apie 400 tūkstančių gyventojų. Išgarsėjusi savo mu - ziejais, bibliotekomis, Yra keliolika skulptūros žymių kūrinių, kaip Neptūno Šulinys, skrendas Merkurijus ir kiti, iš 16 šimtmečio laukų.

PULGIS ANDRIUŠIS APIE ANGLIJĄ

Rudenį ir žiemą ore pakimba toks tirštasis rūkas, kad pakišus lėkštę, bematant privarva sriubos, kurią pasū - džius galima valgyti dėl šviežienos. Nebe reikalo anglai savo rūką vadina žirnių sriuba.

Referantai, direktoriai ir advokatai, bėgdami iš Lie- tuvos, be reikalo nepasiėmė katilokų, nes Anglijoje vėl reikės juos užsidėti ant galvos. Ne dėl to, kad mūsų re- ferantai ir direktoriai Anglijoje vėl bus referentais ir di- rektorais, bet dėl to, kad tenai katilokas yra juodadarbių paprastų darbininkų uniforma, o minkštas skrybėles dėvi tik tai ponai. 1947 m.

RETOS AVIŲ RUŠYS

Britanijai priklausančioje Isle of Man saloje dar yra šiek tiek nebaigusių išnykti loaghtan avių /žodis loaghtan reiškia tamsiai rudą pelės spalvą/. Dabar susirūpinta, kad jos nebaigtų išnykti. Tai esanti avių rūšis, kurias kadaise buvę įveisė vikingai.

Islandijoje, Ferų ir Soay salose dar esanti išlikusi kita rūšis, šiek tiek didesni už loaghtanus, panašių į Pietų Prancūzijos mofonus. Ta rūšis, kaip spėjama, bu- vusi įveista keltų. Soay salos rūšis esanti liekana tų a- vių, kurias prisijaukino vakarų neolitinis žmogus. Vadi - nasi, priešistorinių laikų avys.

Tačiau įdomiausia vis dėlto loaghtanų rūšis: joms iš- auga po 4, kartais ir po 6 didžiulius riestus ragus.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

VANDUO, VANDUOLIAI, BALTO-AISČIAI IR GUDAI

R. Bulovas

J. J. B. savo straipsniuose "Balto - Aisčių Civilizacijos likučiai" išveda vandalų tautos (germanų tauta) vardą iš žodžio "vanduo" ir rašo, kad mūsų protėviai taip vadinę vandenį. Tikrumoje vanduo yra naujesnis žodis, vartojamas pietvakarių Lietuvoje, ypač Suvalkijoje, kurios tarmė paimta pagrindu mūsų bendrinei kalbai. Kitose tarmėse vanduo vadinamas unduo ar undo. Tik lan kant mokyklas vaikais įprasdavo prie žodžio vanduo. Unduo pilnai sutinka su sanskritu ir lotynų kalbos žodžiais: sankr. unda - unduo, lotyn. unda - banga, srovė, unduo, marios. Latv. ūdens (latvių kalboje ū - un, vardininko ir kilmininko galūnė ta pati - ens) - unduo ar vanduo. Bet daniškai vand, norv. vann, slav. voda - vanduo. Taigi pietvakariuose vanduo vietoje unduo buvo pradėtas vartoti pastarųjų kalbų įtakoje. Be abejo šie visi žodžiai yra tos pačios kilmės, tik daugiau ar mažiau pakeisti. Kitose germanų kalbose tas pats žodis dar daugiau pasikeitė: šved. vatten, angl. ir oland. water, vok. Wasser. Sanskritu ir lotynų žodžiai rodo, kad pirminis žodis buvo unda, kurio tik lietuviai tarmėse nepakeitė per mažiausia 3500 metų (indų vedos surašytos 1500 metų prieš Kr. g.). Dėl to lietuvių kalba laikoma seniausia iš I E kalbų, kad daug žodžių, kurie yra I E kilmės, buvo mažai ar visai nepakeisti per paskutinius beveik 4000 metų.

Yra ir daugiau žodžių paveiktų svetimų kalbų. Nurodysiu dar vieną pavyzdį. "Ungurys" anksčiau turėjo būti tariamasis "angurys".

Palyg: lotyn. anguis (angis), anguilla (ungurys); sankr. anis (angis), anguilla: liet. angis (arba gyvatė), ungurys (angies pavidalo žuvis); latv. odze (latv. o - liet. an, dz-gi), -; rus. už (rs. u - an, ž - gi), ugor; lenk. wąż (lenk. a - on, ž - gi), węgorz; ček. (had), uhor.

Taigi šaknis "ang" turi abiejose žodžiuose: angis, angurys, nes suvalkiečių (ir kauniečių) tarmėje mišrasis dvibalsis išliko arba virto ilgąja a, t. y. a nosine.

J. J. B. vadina baltus "balto - aiščiais". Mes mokėmės mokyklose, kad mes esame aiščiai; vėliau tapome baltais. Nuo kada mes vadinami dvigubu vardu? Prof. K. Būga pirmo aiščių vardą, bet nesulaukė pritarimo. Apie aiščių vardo kilmę yra plačiau aprašyta Lietuvių Enciklopedijoje ir Encyclopedia Lituanica. Čia pažymėsiu, kas tą vardą vartojo.

Pirmasis buvo romėnų istorikas C. Tacitas. 98 m. po kr. g. jis mini Aestiorum Gentes istoriniame veikalė "Germania". 6 šimt. istorikai Kasiodoras ir Jordanas mini aesti, kurie gyveno į rytus nuo gotų. Jordanas buvo ostrogotas, gimęs prie Dunojaus upės. Jo "Gotų Istorijs" yra santrauka dingusio Kasiodoro veikalė.

Gotai buvo germanai, atsikraustę iš piet. Švedijos ir išsikūrę visos baseine. 3 šimt. jie įkūrė didelę valstybę, siekiančią Juodąją jūrą ir net Aziją. Jie suskilo į

ostrogotus (rytinius) ir visigotus (vakarinius). Kalbiškai ostrogotai buvę artimesni skandinavams, o visigotai - vokiečiams, olandams ir anglams.

Hunai sugriovė gotų valstybę 375 m. Po Atilos mirties gotai atsigavo. Visigotai užėmė Romą 410 m., bet vėliau pasitraukė į vakarus. Jų vyskupas Wulfila išvertė Šv. Raštą į visigotų kalbą, kuris dabar yra svarbus paminklas germanų kalbų tyrinėtojams.

Ostrogotai 476 m. galutinai sunaikino Vak. Romos imperiją, ant kurios griuvėsių jie įsteigė savo valstybę. Ostrogotų karalius Teodorikas laiškė, dėkodamas už gintaro duoklę, vadina, atrodo prūsus ar vieną iš jų kilčių - bestis. Jų valstybė išsilaikė tik iki 554 m., o jie asimiliavosi su vietos gyventojais.

Visigotai irgi įkūrė valstybę piet. Prancūzijoje ir Ispanijoje su sostine Tolūza. Jie išsilaikė iki maurų atėjimo į Ispaniją. 711 m. mirė jų paskutinis karalius ir visigotų valstybė dingo iš politinės arenos.

Gotų valdžioje buvo daug rytinių slavų. Istorikai mano, kad gotų vardu (tuo laiku vadinęsi gothaz ar godhaz) lietuvių kiltys pavadino visus rytinius slavus. Tikriausiai gotai įsteigė imperiją prieš lietuvių susidūrimą su slavais. Rytų aukštaitijoje seni žmonės gudais vadindavo rusus. Sakydavo ne "prie ruso", bet "prie gudo" arba "gudo valdžioje".

Apie 830 m. Karolio Didžiojo biografas Einhard mini aesti (ir aestii, aistii), slavų ir kitas kiltis gyvenančias ryt. Baltijos jūros krante. Jis pirmas rašė Mare Balticum varda.

Paskutinį kartą aestii (ir estum) minimi anglo-saksu keliautojo Vulfstano apie 890 m. Slavų kraštą Visios baseine jis vadina Wenodland ir į rytus nuo jų - Witland, the land of Aesti ir Eastland. Iš jo aprašymo matyti, kad jis kalba apie prūsų kiltis.

Minėtų istorikų raštuose užtikami keli variantai: aesti aestii hestie, aistii ir estum. Prof. K. Būga aiščiais (nuo varianto aistii) vadino prūsų, lietuvių ir latvių kiltis, bet kalbininkai tai vengia ir dabar yra prigijęs baltų vardas.

Kaikurie kalbininkai mano, kad "aesti" vardas yra sulotynintas germanų žodis "rytai", pav. sen. angl. east, šved. oster (oester), dan. østen (oesten), norv. øst (oest), vok. Osten. Dar kiti sieja šį žodį sen. vid. vok. žodžiu este, sen. angl. ast (iš aist) - jauja, kadangi aesti galėję gyventi jaujose.

Estijos (Eesti) vardas paimtas iš Tacito Aestiorum Gentes. Nežinau, kokiomis aplinkybėmis estai priėmė tą vardą ar kas kitas taip juos pavadino, bet jie tai tvirtina. Gal būt estų kiltys neturėjo bendro vardo. Suomiai Estiją vadina Virumaa (viri kiltis gyveno palei Suomijos ilanką), latviai (anksčiau ir lietuviai) - igauni ir

Igaunija, anksčiau rusai - žudy, dabar estoney ir Estonija.

Latvių tautiniam atgimimui prasidėjus, jie norėję pasivadinti "baltais", bet poetas Rainis pasiūlęs "latvių" vardą, nes lietuviai juos taip vadinę. Iki pirmojo Didž. Karo Latvijos ir Estijos vokiečiai vadinosi Baltendeutschen. Dabar "baltai" (aiškiai nuo Baltijos vardo) vadinasi latviai ir lietuviai.

Dail. Dagys - MAIRONIS - medžio skulptūra

Šiomet sueina 50 metų nuo didžiojo poeto Maironio mirties

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

"Lietuvių Dienos" žurnalo kovo mėn. nr.-je randame: kun. P. Celiečiaus - Susimastymas Velykų Šventėse. P. J. Dailės Kelias; Pasikalbėjimas su dail. Juozu Bagdonu. Aptariamos naujausios knygos. Dr. K. Ėringis - Lietuva Sovietų Vergijoje. Juozas Prunskis - Komp. Weber Lietuvių Operoje; Bernardas Brazdžionis - Žmogus ir Žemė, eilėraščiai. V. Bacevičiaus foto montažas iš Cleveland'o lietuvių veiklos. Juozas Tininis - Nemirtingo Meilės Ženklas.

Anglų kalba skyrįje - dail. Juozas Bagdonas, Sovietų Genocidas Lietuvoje knygos apžvalga, Maris Matulionis. Lietuviški Ordinalai ir Žymenys - H. L. Gaidis. Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybę - Liūtas Grinius. Sovietų Konstitucija piliečio akimis žiūrint. Mlašius Harvardo Universitete. Šv. Kazimieras lenkų? Lietuviai solistai iš Argentinos. Spaudos rėmėjų sąrašas. Žurnalas yra gausiai iliustruotas nuotraukomis. "Lietuvių Dienos" leidžia A. F. Skirius, 4364 Sunset Blv., Los Angeles, Ca. 90029.

Juozas Šilėnas

VEIDU I ŠIAURĘ

Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

DANGUS PRIEŠ AUDRĄ

42 -

/ tęsinys /

Antroji švenčių diena. Per naktį kritęs sniegas užvertė visus kelius ir takus, pradėjo vėl šalti. Sniego debesims nuplaukus, dangus pasipuošė mėlynom erdvės proveršom. Gauname įsakymą nuvalyti sniegu užverstus kelius ir takus. Apsiginklavę "šiūpelais", išžygiuojame į aerodromą prakasti takų į angarus ir remonto dirbtuves ir taip iki sutemos.

Apsistojęs frontas ties Gumbine, Galdape dūsauja retais artilerijos dūžių garsais. Naktimis nebesimato gaisrų pašvaisčių, ne akinančiai šviečiančių lempų. Tikretkarčiais įsirutės ir Tilžės pusėje prabėga ilgos prožektorių juostos beišskodamos naktinių paukščių. Prabėga ir dingsta. Dangus prieš audrą.

Slenka pašakinės tūkstantis devyni šimtai keturiasdešimtis ketvirtųjų dienos. Esame naujų metų išvakarėse. Po kelių dienų pertraukos vėl dirbu prie bunkerio vidaus įrengimų.

Viduje bunkerio dirbti gerai, nešalta ir vėjas neužpučia. Mūsų grupės viršininkas Gefreiteris mūsų neragina. Kam jam, daugiau dėmesio kreipia į išorę, kad kas iš vyresnių neužteitų, nes ir jam čia geriau užuovėjo, negu plikame lauke.

Kartais jis nuotaikingai linksmas, kaip ir ši karė. Pasakoja įvairias būtas ir nebūtas istorijas apie moteris ir merginas, pajvairindamas anekdotais. O mes, pasieniais susėdę ant sumestų lentų, klausomės ir giriame jo gudrumą bei iškalbingumą.

Ant dar grindimis neuždaryto žemės lopo užsikuriam ugnį, ant kurios pietų metu kepinam duoną ir valgom ją, užsibarstę cukrum. Susirinkę dūmai graužia mūsų akis ir nenoriai eina pro pradarytas duris laukan.

Kitos mūsų grupės valo kelius, atkasa prie bunkerio sniegu užverstus apkalus, valo sprogdinimams paruoštų bombų duobes. Vyksta į mišką, kerta medžius ir veža juos į numatytas bunkeriams statyti naujas vietas.

Vakarais jie grįžta daugiau nuvargę ir nuo sniego sušlapę, negu mes vadinamieji "meisterai". Noriai einame

4 psl.

prie duonos iškrovimo kai ją atveža. Perkraudami, visuomet "sukombinuojame" keletą kepalukų pasiūsti į "šoną".

Prie bulvių kapčiaus prieiti nedrįstame, nes sniege liktų pėdsakai. Jų šiek tiek parsinešam iš virtuvės, grįždami iš skutimo. Parneša jų Vanagas ir Liudas, kurie dirba prie arklių priežiūros, netoli paliktame ūkyje.

Išaušta Naujųjų Metų rytas. Pro apledėjusius langus stiklus žvelgiam į naujų metų šviesą, kuri atrodo nieko gero mums nežada.

Ne raudono vyno taurę, o juodos kavos puoduką keliam prie išalkusių lūpų ir linkime vienas kitam laimingų metų, sveikatos ir greito sugrįžimo į gimtąją žemę. Linkėjimų žodžiuose girdisi neužslėpta skausmo gaida.

Baigę pirmojo bunkerio įrengimus, persikeliam į naują vietą šalia senų kapinaičių. Čia turime įrengti amuniciją skirtingai bunkerį - sandėlį. Anksčiau iškasta duobė užversia sniegu, jį turime išmesti ir iš suvežtų rąstų sukrati sienas, uždėti lubas, jas užkloti šiaudais ir užmesti storai žemėmis, įdėti grindis, padaryti lentynas ir duris.

Senos, jau mažai benaudojamos kaimo kapinaitės nedidelėje aukštumėlėje, apaugusios tankia gyvatvorės krūmų siena dengia mus nuo žvarbaus vėjo. Seni, apsamanoję kryžiai liudija čia gyvenusių žmonių kilmę, arimą mūsų tėvams.

Pietų pertraukos metu užuovėjoj susikuriam laužą, nuo eglėsakių pakyla tiršti dūmai, kurie nutysta iki vedančio kelio į aerodromą. Gefreiteriui tai nepatinka, prisibijo visur matančio Špico akių. Šiandiena jisai zirzlius ir priekabus, neįprasitos nuotaikos. Mes jo nepaisome, atsinešam rąstigalius ir ant jų susėdam arčiau ugnies, užmaunam ant ilgų žabų duonos riekės ir kepinam. Galop ateina ir jisai, sėdasi ir valgome visi karu.

Jo zirzumo priežastį žinome, ne tik jo, bet ir kitų vokiečių ūpas kritęs, visuose frontuose padėtis tragiška. Amerikiečiai vėl pradėjo didesnio masto naujus puolimus. Vengrijoje rusai tebepuola Slovakijos pusę. Budapeštas apsuptas, vokiečių ir vengrų kariai mieste veda sunkias apsigynimo kovas. Jokių džiuginančių žinių.

Slenka diena po dienos, oras pasidarė labai permainingas: vieną dieną siaučia šaltas šiaurės vėjas, kitą dieną šiapdrbia, visur pasidarė labai slidu. Bunkerio statyba eina palengva, nors ir skubame užbaigti sienas ir uždėti lubas - stogą, kad greičiau būtų didesnė užuovėja nuo ledinio vėjo. Džiaugiamės kai paskutinį žemės grumstą užmetam ant stogo viršaus.

Vidaus įrengimo darbas eina greičiau, ir kai padarom duris ir jomis užsidarom nuo gnaibančio šalčio,

pasijuntam jaučiau kaip barakė ir saugiau nuo netikėtų priešų bombų.

Prieš baigiant įdėti grindis, Albertas iškelia mintį kuonors paženklinėti šį mūsų rankomis pastatytą "rūmą". Jo sumanymui pritariam: ant mažo popieriaus lakšto užrašome šį trumpą tekstą:

"Mielas broli Lietuvi, jei tave kada nors likimas atves čia ieškoti užuovėjos ir praeities, tai žinok, kad šiuos puikūs rūmus pastatė tavo broliai iš Nemuno šalies, atvesti čia skaudžios likimo dalios, su giliu tikėjimu sugrįžti į laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą".
1945 m. sausio mėn. 10 diena,
Jurgaičiai - Jurginfeld, Senoji Prūsų Žemė.

Tekstą pasirašė visi šeši: Aš, Vytautas, Albertas, Edvardas, Vanagas ir Desantininkas. Lakštą įdedam į prie kapinaičių rastą tuščią vyno butelį, gerai užkemšam kamščiu ir užliejam medžio sakais, suvyniojam į smaluotą popierių ir pakasam bunkerio viduje, netoli durų.

Sausio dvyliktoji. Šeši mėnesiai kaip atsiskyrčiau nuo gimtosios žemės smėlio. Šeši mėnesiai, kaip paliktieji namiškiai nieko nežino apie mūsų likimą. Juoda, klaidi nežinia lydi mūsų kelią.

Radio žiniomis, Vakaruose amerikiečiai vėl pradėjo didesnio masto puolimus. Keliose vietose jiems pavyko giliai įsiveržti į vokiečių užfrontę. Rusai visu rytiniu frontu pradėjo seniai lauktą žiemos ofensyvą. Nuo Slovakijos iki Nemuno žokių jie meta didelius pėstininkų ir tankų junginius. Vokiečių pasakojimais, esą rusai šiai ofensyvai yra sutelkę apie tris milijonus kariuomenės, atitraukdami ją nuo Japonijos pasienio.

Diena diena rusų pradėtasis puolimas vyksta plačiu mastu. Vokiečiai atodo nebeįstengia atsilaikyti, iš visų fronto ruožų nuostolingai traukiasi. Kasdieną vis garsiau žemę drėbina fronto ugnies dundės, kartojasi praėjusios spalio mėnesio dienos.

Su vis labiau grasinančia artilerijos kononada, jau ir vėl dažniau ima rodytis rusų lėktuvai. Naktimis, Gumbinės pusėje jau ir vėl žaižaruoja sukelto gaisrų pašvaisstės. Rusai pasiekė Vyslos upę ties Varka, mums graso apsupimu. Rytprūsioje nuo Gumbinės iki Baltijos jūros vyksta kietos kautynės: vokiečiai visomis įšgomis stengiasi šį fronto ruožą išlaikyti. Fronto atgarsius mes girdime, kurie kasdieną, atrodo vis arčiau mūsų link. Patrankų gaudesys maišosi su stipriais bombų sproginiais. aiškiai girdėti kulkosvaidžių kalėnimas.

/bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

PAGERBTAS ANTANAS
MACKEVIČIUS

Kauno Dramos Teatre buvo paminėtas Lietuvos teatro veteranas, aktorius Antanas Mackevičius jo 80-ies metų amžiaus sukakties ir 55-ųjų metų sceninio darbo sukaktuvių proga.

Jis yra sukūręs puikius personažus Blaumanio pjesei "Siuvėjų dienos Silmačiuose", Shaekespear'o, Sofoklio, Čechovo, Gogolio, Binkio, Vienuolio, Grušo, Gričiaus ir kitų autorių veikaluose. Ilgus metus dirbo ir su mokiniais, būsimais teatralais.

LANKĖSI
ČEKOSLOVAKIJOS
GELEŽINKELIEČIAI

Vilniuje lankėsi grupė geležinkelių iš Čekoslovakijos. Turėjo progos susipažinti su Vilniumi, aplankė Trakus, susitiko su studentais.

LANKOSI PROFESINIŲ
SAJUNGŲ ATSTOVAI

Profesinių sąjungų atstovai 17 tojo suvažiavimo Sov. Sąjungoje proga lankėsi ir okup. Lietuvoje. Svečiai buvo atvykę iš tolimųjų kraštų: Brazilijos, Kolumbijos, Meksikos, Panamos, Puerto Rico, Peru, Venezuelos.

Jie aplankė žmones, mokymus, net Trakus.

Galėtų aplankyti Amerikos žmones ir pasižiūrėti, kaip tvarkosi Amerikos darbininkai, būtų arti mesnių kelias... ir mažiau išlaidų....

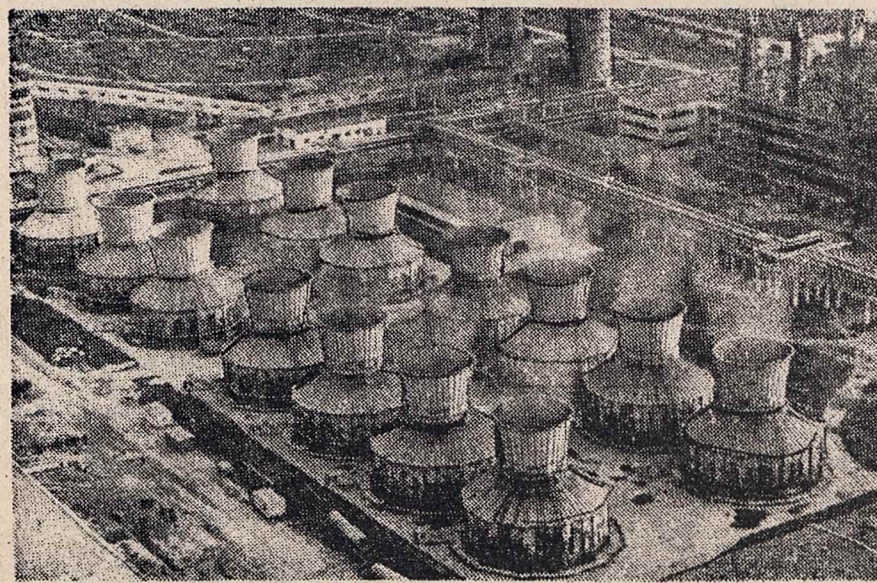
C dėl Trakų ar buvo paaiškinta tikroji jų istorija ir kaip reikėjo lietuviams pėsčiotis su visokiais rusų burokratais ir partijos atstovais, kad būtų atstatyta ir prieinama turistams? Ir kaip patiem lietuviams buvo uždrausta ją lankyti karaliaus Vytauto metinių minėjimo proga?...

RŪPINASI AERO-UOSTAIS

Vilniuje vyko, kaip rašoma, sąjunginis pasitarimas dėl aerouostų ir aerodromų statybų ir jų panaudojimo.

Alyvai vis brangstant, kažin ar reikia taip labai persistengti.

Jonavos trąšų gamykla AZOTAS.

MUZIKOLOGĖ APGYNĖ
DISERTACIJĄ

Vilniuje muzikologė Dana Palionytė apgynę disertaciją "Lietuvių tarybinė simfonija šiuolaikiniame etape /1965-1975/" Leningrado Valstybiniame Teatre, Muzikos ir Kinematografijos Institute.

Keistai skamba pavadinimas "tarybinė" simfonija muzikos kūrinių žanrui atžymėti. Tada reikėtų rašyti "caristinė opera"-Čaikovskio "Pikų Dama", arba Čaikovskio "caristinis baletas" - "Miegančioji Gražuolė" ir t.t.

GERAI PRIZIŪRIMI
PLĖŠRŪNAI KAUNO
ZOOLOGIJOS SODE

Apie 30 Amūro ir Bengalijos tigrų, nemažai liūtų, sniego leopardų, panterų išaugino pastaraisiais metais Kauno Zoologijos Sodo darbuotojai. Tų žvėrių yra paroduota į užsienį, Berlyno ir Leipzigo miestų zoologijos sodams ir kt.

Retas Afrikos plėšrūnas charza veisiasi Kaune, bet pagal tarptautinius zoologinių sodų metraščius, nesidaugina kituose zoologijos soduose.

ANYKŠČIUOSE VYKO
PABALTIJOS KINO
DOKUMENTINŲ DIENOS

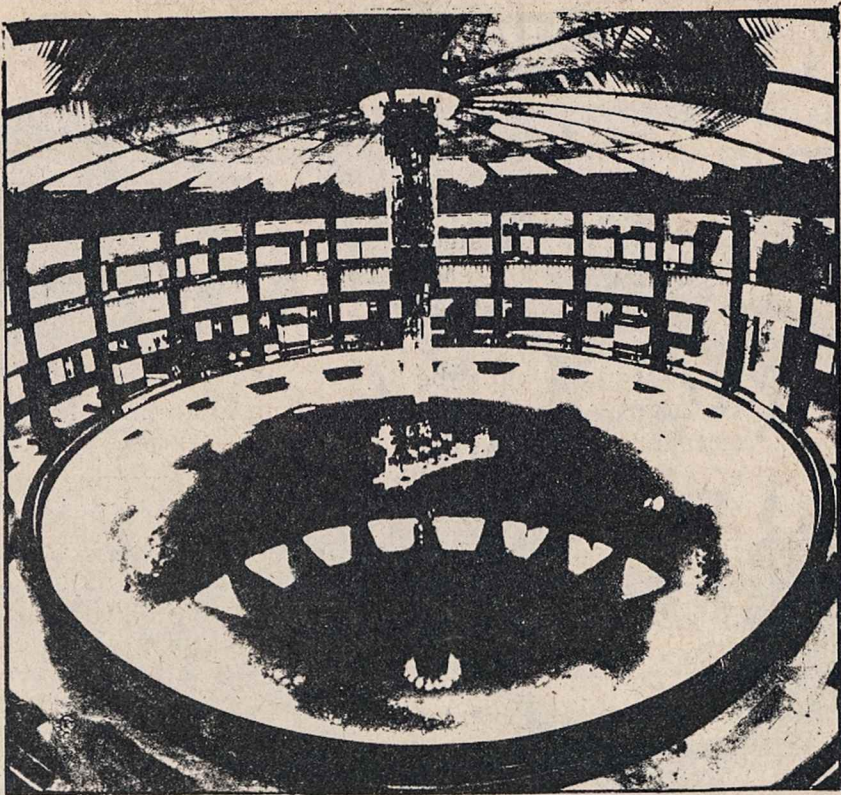
Latvijos, Estijos ir Lietuvos dokumentinio kino darbuotojai aptarė naujausias dokumentines filmas ir įvairias kūrybines problemas.

DIDŽIAUSIA PABALTYJE
TRĄŠŲ GAMYKLA

Jonava yra žinoma nuo senos, nuo nepriklausomybės laikų, savo aukštos kokybės baldų gamyba. Lygiagrečiai pagarsėjo ir moderniomis azotinių trąšų įmonėmis, kurių kompleksas pavadintas "Azotas". Patalpos yra ap rūpintos specialiais ventiliatoriais ir filtrais apsaugoti žmonės ir aplinką nuo taršos.

NAUJA KLINIKA

Skaidvilėje atidaryta nauja klinika su rentgeno, vaikų ir kitais skyriais.

Klaipėdos Akvariumas

Edvardas Dombrovickas

DIEVIŠKA DOVANA

Gyveno antikos laikais skulptorius Pigmalionas, principingas viengungis. Jis visas dienas leisdavo dirbtuvėje, galinėdamasis su marmuro luitais, o vakarus - linksmy dieno Dionizo garbintojų būryje. Bet štai kartą Pigmalionui pasisekė iškalti iš marmuro reto grožio mergaitės statulą. Sužavėtas savo kūrinio, skulptorius nuskubėjo pasidalinti džiaugsmu su draugais. Kiek tą vakarą buvo linksmitasi, tikslų žinių neišliko. Tačiau žinoma, kad ir pagirgiamam skulptoriui vakarykštis išpušis neišblėso. Atvirkščiai, kuo toliau, tuo labiau Pigmalionui patiko jo kūrinys. Ir galbūt ne tiek tos marmurinės mergaitės grožis, kiek romi veido išraiška, tylus nuolankumas. Kad ir kokių faikų pareidavo skulptorius namo, linksmas ar liūdnas, marmurinė mergaitė pasitikdavo jausmai, supratinimai. Pigmalionas pats nepajuto, kaip pamilo tą marmurinę mergaitę. Net vyriškojo draugiojo rečiau beužtrukdavo. Kur buvęs, kur nebuvęs, vis skuba namo. Galop, užmiršęs savo ankstesnius principus ir ketinimus, šis užkietėjęs antifeministas nutarė prašyti meilės ir grožio deivės Afroditės malonės. Paaukojęs jos garbei, kaip tuomet buvo įprasta, baltą verslį, skulptorius prabilo:

- Čia žinėjai dievai ir tu, auksagarbame Afrodite! Tik jūs vieni galite mane padaryti laimingą. Meldžiu jus, duokit man žmoną tokią, kaip mano iškalta statula...

Nuolankiai, su ašaromis akyse, maldavo dievus Pigmalionas, žadėdamas dar daugiau aukoti. Ir nežinia, ar dievai tais laikais buvo sukalbamesni, ar skulptorius sugundė juos pažadais, ar tiesiog jiems įkyrėjo verksmingi maldavimai, kad vakarop aukuro ugnis linksmai šoktelėjo aukštyn, parodydama, jog maldos išklausytos. Nudžiugęs skulptorius skuba namo, ir tarpduryje jį pasitinka gyva Galatėja /taip vadinosi statula/.

- Na, brangusis, gal paaiškinsi, kur šlaisteisi iki pat vakaro?

- Meldžiau dievus, kad man duotų žmoną bent panašią į tave, - susijaudinęs aiškina skulptorius. - Ir matau, kad maloningieji dievai išklausė mano maldų...

- Meldeis? - nusišaipė Galatėja. - Žinau aš tas tavo maldas. Namuose nei česnako skiltelės, nei aliejaus lašo, o jis mat meldėsi... Marš į turgų, kol dar neuždarytas!...

Argi neaišku, kodėl Pigmalionas daugiau ne nebando ką nors kurti? Laimingam žmogui laiko nelieka kitiems dalykams, išskyrus džiaugsmą... Beje, neteko girdėti, kad po šios dieviško dosnumo pamokos kiti skulptoriai būtų plagijavę Pigmalioną...
/Humoreska iš ciklo "Antipamokos" /

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

VAIKŲ LITERATŪRA

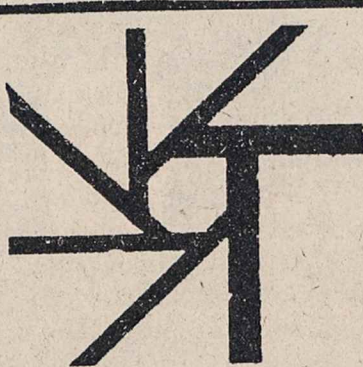
IŠVERSTA Į RUSŲ KALBĄ

Vinco Aurylos knyga "Lietuvių vaikų literatūra" į rusų kalbą išvertė J. Jonaitienė, apipavidalino dail. V. Armalas. Išleido Maskvos leidykla "Detskaja literatura".

V. Auryla yra Vilniaus Pedagoginio Instituto lietuvių užsienio literatūros katedros docentas, filologijos kandidatas.

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikroščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.
P. ADAMONIS
Tel: 722-3545

Tony's Photo Studio

Portraits Portraits
Mariage Weddings
Passeport Passport
2540 SHERBROOKE E.
Suite 1, MONTREAL, P.Q.
H2K 1E9 Tel: 525-8971
TONY LAURINAITIS

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KREIVI
VEIDRODŽIAI

Adolfas Valatkevičius

D Ū M A I

Ar pagalvojat, gerbiami draugai,
ant rūkančiųjų tūžtantys, -
o kaip tabako fabrikai
be jų įvykdys užduotis?

PATOBULINIMAS

Šiuolaikiniai sfinksai
vietoj pjedestalo
turi krėslių minkštą
ir lakuotą stalą.

ATSINAUJINIMAS

Vis kita plaukų spalva,
vis kita šukuosena,
vis tikėjosi galva
keičianti galvosena...

APSUNKUSIEMS

Kėdėse mes kuriam naudą.
Galvas - mums, joms - kojas skauda...
Atsikelkim nuo kėdės -
bent jai kojų neskaudės!...

KANKYNĖ

Nei kilt, nei smukt nėra kelių.
Vaidinti darbštų - nusibodo.
Kamuojuosi ir kiek galiu
semiu iš bendrojo aruodo...

SUSIKAI BĖJO

Vieno restorano lange kabo užrašas: "Tšmokame 500 dolerių tam asmeniui, kurio užsakymų mes negalėsime patenkinti".

Vienas vyras sumanė užsakyti tokį valgį, kurio tikrai restoranas neturės. Jis paprašė padavėjos atnešti dramblio ausies sumuštinį. Padavėja nuskubėjo į virtuvę ir sako restorano savininkui, kad būtų pasirošęs vienam klientui sumokėti 500 dolerių, nes jis užsakęs dramblio ausies sumuštinį.

- Tai ką, tu manai, kad mes neturim dramblių ausų? - paklausė savininkas.

- Dramblio ausų tai yra, bet mes neturim tų didžiųjų bulkių, su kuriomis galima padaryti prašomų sumuštinį! - atšovė padavėja.

GERAS MCKINYS

Motina, norėdama pagilinti savo sūnaus aritmetikos žinias, davė jam praktišką užduotį: "Tu nueik į krautuvę ir parnešk Coca-Cola savo seneliui, senelei, Rūtai ir Marijai, ir sau. Kiek reikės parnešti iš visų Coca-Cola?"

Berniukas, kiek pagalvojęs, atsakė: "Keturis". Motina pataisė, kad reikia penkių. "Keturis", - atsakė sūnus, - "nes aš noriu sau 7 Up".

Parinko V.K. iš "Readers Digest"

GVUVS VYRAS

Kartą pas Melchiorą Putelelį atėjo svečias. Pasėdėjo, pakalbėjo.

- Pasiūlyk svečiui ko nors gaivinančio, - tarė žmona.
- O, taip, - sukruto vyras ir atvėrė langą.

NEAPYKANTA WAGNERIO MUZIKAI

Ar dar atsimena kas nors, kas Norvegijoje tuojuo po antrojo pasaulinio karo atsitiko išgarsėjusiam rašytojui Knutui Hamsunui? /Keletas jo knygų ir Lietuvoje buvo išleista/.

Nepaisydami tai, kad šis tautietis yra Nobelio premijos laureatas ir kad jo kūriniai jau seniai leidžiami įvairių tautų kalbomis, įniršę norvegai užvertė jį jo paties knygomis, kuriomis ilgai buvo žavėjęsi ir didžiavęsi. Mat, jau susenęs rašytojas ėmė ir susibičiuliavo su kraštą okupavusiais vokiečiais ir pradėjo už juos kalbėti. Tai norvegai, atgavę laisvę, nors tuo būdu nubaudė rašytoją.

Hamsuno atvejis grįžta atmintin, kai skaitome, kad Izraelyje į koncerto programą buvo įjungta ir pora Wagnerio muzikos dalykų ir dalis klausytojų ne tik pakėlė triukšmą, bet ir demonstruodami išėjo iš salės. Ar garsumas Wagneris, kurio operos visur statomos, buvo antisemitas? Šiuo metu toks klausimas atrodo, nesprendžiamas. Bet Wagnerio muzika, sako, buvo Hitlerio muzika, jo kūrinys grojant kacetuose buvo žudomi žydai. Dėl to jo muzikos ir ligi šiol negali priimti kai kurie Izraelio gyventojai.

Ak, čia ne pirmas atvejis, kad prasiveržia neapykanta Wagneriui. Šitaip yra buvę ir po Prūsijos-Prancūzijos karo, kuris baigėsi 1871 m. Suprantama, kad prancūzai tada buvo antivokiškai nusiteikę, nes pralaimėjo karą ir neteko Elzaso ir Lotaringijos. Bet jie ypač buvo nusistatę prieš Wagnerį, kuris karo metu kažką nemalonaus parašė apie prancūzus. Todėl, kai Paryžiaus Eden teatre 1887 m. buvo bandoma pastatyti operą "Lohengrinus", kilo tikros riaušės: įkaitę piliečiai gatvėje vertė karietas, ir teatre buvo išbarbinti langų stiklai.

Kita dieną dėl to buvo suauktas ministerių kabinetas, ir teatras priėjo išvados, kad nėra kitokios išeities, kaip tik sustabdyti operos pastatymą.

Be triukšmo opera vėl buvo pastatyta tik 1891 m.

M. Baltaragis

5 psl.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

13% už 90 dienu term. ind.
14% už 6 mėn. term. ind.
14% už 1 metų term. ind.
13% už 3 metų term. ind.
14% už pensijų planą
14% už namų planą
13% už specialias taup. sask.
11% už taupymo sask.
6% už čekių sask.

IMA:

už asm. paskolas nuo 19%
už mortgičius nuo 18 1/4%

AKTYVAI VIRŠ 30 MIL. DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3	MOKA UŽ:	90 dienu termin. indėlius	14%
Antradieniais	10-3	180-185 d. term. ind.	14%	
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	14 1/2%	
Ketvirtadieniais	10-8	term. indėlius 3 metų	13%	
Penktadieniais	10-8	pensijų s-tą	15%	
Šeštadieniais	9-1	spec. taup. s-tą	14%	
Sekmadieniais	9.30-1	taupomąją s-tą	11%	
		depozitų-čekių s-tą	6%	
		DUODA PASKOLAS:		
		asmenines nuo	18 1/2%	
		mortgičius nuo	17 3/4%	

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.
Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

PENSININKŲ KLUBO IŠVYKA

Toronto LIETUVIŲ NAMŲ
PENSININKŲ KLUBAS or-
ganizuoja išvyką į Kanados
Wonderland, Concord, Ont.
BIRŽELIO mėn. 7 d.

Autobusas nuo LIETUVIŲ
NAMŲ išeina 9 val. r. Re-
gistruotiis Klube ar pas A.
BASALYKĄ 762-9564.

PENSININKŲ KLUBO REVIZIJOS KOMISIJA

Naujai išrinkta Toronto
Lietuvių Pausininkų Klubo
Revizijos Komisija pasi-
skirstė pareigomis. Pirmi-

ninkas — Petras Kuliešius,
nariai — Martynas Račys ir
Aloyzas Viskontas.

SOL. SLAVA ŽIEMELYTĖ GASTROLIUOS AUSTRALIJOJE

Solistė kontraltas Slava
Žiemelytė, pasižymėjusi ne
tik lietuvių, bet ir kitataučių
tarpe, rengiasi gastrolėms
į Australiją. Sydney mieste
ji dainuos birželio 20 d., A-
delaidėje — birželio 26 d.,
Melbourne — liepos 4 d.

• ADOMONYTĖ Vida, Onos
ir Henriko dukterė ištėkėjo už
Ronald Antonio.

TORONTO MAIRONIO
MOKYKLOS
10-tąjį skyrių baigė 19

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ MOTERŲ BŪRELIO pirm-kė Birutė ABROMAITIENĖ
su "Šatrijos" Tunto paukštytėmis Toronte, per Kaziuko Murgę 1979 m.

Nuotr: St. V a r a n k o s

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS
JEIGU NOTI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir
Mimico Ave. kampas) TORONTO, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

ATIDĖTAS KANADOS
LIETUVIŲ MOKYKLŲ MO-
KYTOJŲ ŠUVAŽIAVIMAS
iš GEGUŽĖS 29-30 d. d. To-
ronte į rudenį.

IDOMUS "VOLUNGĖS"
KONCERTAS

Gražiai ir įdomiai praėjo
VOLUNGĖS koncertas.

toronto

JAUNIEJI KANADOS LATVIUKAI MOKYKLOS
PROGRAMOJE

MOKSLO METŲ PABAIGA

"Maironio" Lietuvių Pra-
džios Mokykla ir Aukštieji
Lituanistikos Kursai šiemet
mokslo metus užbaigė gegu-
žės 15 d., šeštadienį.

Prisikėlimo Parapijos sa-
lėje buvo suruoštos išpūdin-
gos išleistuvės su vaišėmis
ir menine programa.

Multiplikavimui mažinai —
Xerox pirkimo vokus dar-
tesiamas ir aukos jai išigyti
mielai priimamos. Vajaus
Komitetui vadovauja dr. A.
Šapokaitė-Šipelienė.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS LABDAROS SEKCIJA

vėl išsiuntė 20 siuntinių
lietuviams į Lenkiją. Siuntini-
nius siuntimui paruošė S.
Dervinienė, M. Jasionytė, C.
Juodišienė, C. Gotšeldienė,
B. Tamulionienė ir M. Vait-
kienė.

Labdaros sekcija planuoja
naudoti rūbų ir daiktų išpar-
davimą, todėl prašo visus at-
vežti į parapijos patalpą jau
nereikalingus papuošalus,
drabužius ir daiktus.

• STOVYKLAVIETEI Wasa-
goje reikalingas šaldytuvas
ir "freezer"-is/sugalyvokime
lietuviškai atatikmenį šiam
žodžiui.../. Kas turi ir ga-
li atiduoti stovyklai-prašo-
mi skambinti. Prisikėlimo
Parapijos klebonijon arba
K. Šapočkinui 762-0455.

mokinių, 10 mergaičių ir 9
jaunuolių.

AUGŠTESNIUSIOS LI-
TUANISTINIUS KURSUS To-
ronte baigė šiemet 12 mo-
kinių, trys iš jų į Kursus
atvykdavo iš Hamiltono.

Kai kurie mokiniai buvo
apdovanoti premijomis. R.
GARBALIAUSKAS ir Alg.
NAUSĖDAS už "Vėjo" reda-
gavimą, tautodailės konkur-
so laimėtojai už rūpestingą
darbą, R. ŠKĖMAITĖ už vi-
sokeriopą veiklą-Indrė ČU-
PLINSKAITĖ, už pažangą
lietuvių kalboje — S. PRA-
KAITĖ.

RŪPINASI TAUTYBIŲ KARNAVALU

Kaip paprastai, KLB To-
ronto Apylinkės Valdyba be
kitų svarbių lietuviams pa-
rengimų, rūpinasi ir šių
metų Tautybių Karnavale
lietuvių paviljonu "Vilnius".

Karnavalas vyks BIRŽE-
LIO mėn. 18-26 d. d. Pasus
gali ma išigyti mūsų parapi-
jų kioskuose. Dabar perkant
paso kainą — \$8, — Karnavalo
metu — \$10; vienkartinis,
vienai dienai pasas — \$4, —
Karnavalo metu perkant \$5.

Paremsime savo Valdybą
pirkdami iš anksto pa-
sus, nes už tai ji gauna tam
tikrą procentą.

Vida VAITIEKŪNAITĖ
tel: 236-1040 priima mer-
gaičių pasiūlymus parda-
vinėti gėrimus Karnava-
lo salėje. Jos turėtų būti
nejaunesnės 19 m. amžiaus.

KEISTAI ATRODANTIS SANDĖRIS

Toronto "Sun" rašo, kad
Kanada paskolins SSSR dide-
lę sumą pinigų praveisti gazo
vamzdžiams iš Uralo į Va-
karų Europą.

Mes patys mokame už pa-
skolas 16-18% palūkanų ir
sėdime skoloje su \$6-10 bil.
deficitu ir remiame komu-
nizmą, kuris skelbia viso pa-
sausio užkariavimą jėga ir
įvairiomis kitomis anarchi-
nėmis priemonėmis. Keno
čia "gudrumas"?

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercialiai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

1982 metais numatytos EKSKURSIJOS VILNIUS IR KITI EUROPOS MIESTAI

GEGUŽĖS 26	RUGPJŪČIO 11
BIRŽELIO 16	RUGSĖJO 1
LIEPOS 8	RUGSĖJO 29
LIEPOS 22	

Galima važiuoti vienai arba dviem savaitėm grupėje,
arba pavieniui.

Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu
ir telefonu.

V. Bačenas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI
KARTU 1982

10 DIENŲ LIETUVOJE

GEGUŽĖS 10 — GEGUŽĖS 24

13 DIENŲ SU GIMINĖM!

GEGUŽĖS 20 — BIRŽELIO 3	LIEPOS 15 — 29
GEGUŽĖS 27 — BIRŽELIO 10	RUGPJŪČIO 12 — 26
LIEPOS 8 — 22	RUGSĖJO 2 — 16

VILNIUS — LENINGRADAS BIRŽELIO 17 — LIEPOS 1

SAVAITEI ! LIETUVA

RUGSĖJO 9 — 16 RUGSĖJO 30 — SPALIO 7

Visas grupes lydi savininkai arba patyre palydovai.
Sutvarkome išskirtimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nupirkame Lietuvoje giminėms kooperatinius butus, automo-
bilius bei kitus pagaidaujamus daiktus.
Sąžiningai tarpininkaujame tvarkant palikimus giminėms Lietuvoje

SMULKESNIŲ ŽINIŲ TEIRAIKITES:

TORONTO TEL: (416) 537-3060 arba 532-8772

MONTREAL : (514) 669-8834 — L. Stankevičius

CHICAGO: (312) 496-8406 — V. Ramonis

LOS ANGELES — (213) 660-6600 — J. Petronis

— (213) 664-0791 — namų;

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada

TELEX: 06-986766 5TOR

ŠIUO ADRESU SAŽININGAI PATARNAUJAMA JAU 22 METAI

Kelionių biuro savininkai — AUDRONĖ ir VYTAS SIMINKEVIČIAI
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

LATVIŲ ŠEŠTADIENINĖJE MOKYKLOJE IRGI
UŽBAIGTUVĖS

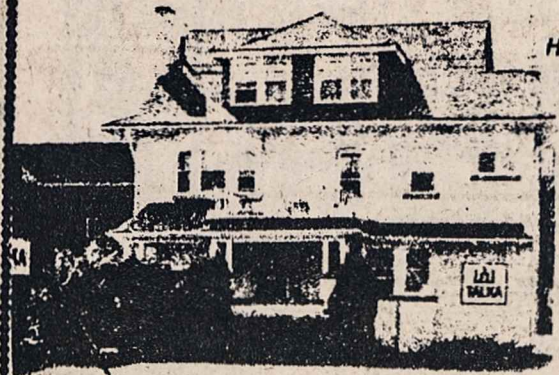

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama patamavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	18%
santapus	12%	asmeninės paskolas	20%
term. depoz. 1 m.	14 1/4%		
term. depoz. 3 m.	15%		
reg. pensijų fondo	14%		
90 dienų depozitus	14 1/4%		

Ne mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnos žekių patarnavimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

● BREICHMANAI, Genovaitė ir Petras atšventė savo 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

SLA 72-OS KUOPOS GEGUŽINĖ

Šios gegužinės tikslas įamžinti prof. Vytauto Skuodžio vardą Kanados Lietuvių Fonde. SLA loterijai leidimas gautas, bilietai jau spausdinami ir platinami.

Vytautas Skuodis be jokios kaltės Lietuvos okupanto — Sovietų — buvo nubaustas ir ištremtas į Mordaviją, prievartos darbams. Vytautas Skuodis yra gimęs Chicagoje 1929 m. kovo 21 d. ir pakrikštytas Vilniaus Aušros Vartų katalikų bažnyčioje, esančioje 2327 West 23rd Place.

1930 m. tėvai jauną Vytautą parsivežė į nepriklausomą Lietuvą, kur jis baigė mokslo ir tapo Vilniaus universiteto hidrologijos ir geologijos profesoriaus pavaduotoju. Jis būtų ir toliau ten profesoriavęs, jeigu rusai, nekreipdami dėmesio į pagrindines žmogaus teises, nebūtų jo ištremę į Mordaviją prievartos darbams.

Prof. Vytautas Skuodis okupantui — Sovietams — pareiškė: "Aš esu gimęs Amerikoje ir save laikau Amerikos piliečiu. Esu ištikimas Amerikos principams ir ginsiu savo protėvių teises". Už tai prof. V. Skuodis yra pilnai užsitarnavęs patrioto lietuvių vardo, todėl SLA 72-ra kuopa pasirinko šiais metais jo vardą įamžinti, ir jo vardu įnešti į KLF-dą 100 dolerių. Jo vardo įamžinimo ceremonijos įvyks š. m. LIĖPOS mėn. 18 d. savanorio-kūrėjo Antano Padolskio sodyboje, 158 Willow St. Paris, Ont. Šiose išskilmėse žada dalyvauti ir SLA 72-ros kuopos narys Hamiltono miesto meras (burmistras) WILLIAM POWELL Z. Pul'anauskas asmeniškai yra su Hamiltono miesto burmistra pažįstamas ir ši reikalą tvarko.

Prof. Vytauto Skuodžio gelbėjimo reikalu iš tremties ir vergų stovyklos, JAV-bėse yra susidarę komitetai. Lietuvių respublikonų federacija tęsia aktyvią akciją jo gelbėjimo reikalu.

Rezoliucijoje plačiai atpasakojama prof. Vytauto Skuodžio gyvenimo istorija, jo apkaltinimai ir dabartinė padėtis. Rezoliucija buvo pasiųsta Amerikos Valstybės Sekretoriui, abiem Kongreso Rūmų vadovams ir visai Illinois valstijos delegacijai Amerikos Kongrese, reikalaujant, kad būtų imtasi žygių greitai Vytauto Skuodžio išlaisvinimui.

Kiekvieno lietuvių pareiga yra pagal galimybes kelti į viešumą Sovietų žiaurią priešpaudą okupuotoje Lietuvoje. Juk ir Sovietų okupuotoje Lietuvoje, lietuviai kovoja ir reikalauja pagrindinių žmogaus Teisių, nežiūrenti, kad už tai bus ištremti ir giems metams į Sibirą vergų darbams.

SLA 72-ros Kuopos vardu kreipiusi ir geros valios lietuvių — ves paremti ši kilni darba.

J. Šarapnickas

london, ont.

LIAUDIES MENO PARODĖLĖ

Mielai londoniškė Marytė Naruševičienė, kuri prieš metus kitus su šeima persikėlė gyventi į West Lorne, Rodney apylinkių į Londoną, š. m. gegužės mėn. 16 d. Londono lietuvių parapijos salėje surengė savo audinių parodėlę.

Ant stalų buvo tvarkingai ir skoningai ištiesti jaunos audėjos /jau Kanadoje glumios/darbai: staltiesės, juostos, rankšluosčiai ir kt. Ypač puikūs jos lietuviškais raštais išpuošti takai — plačios juostos, sakyčiau, kur įtausti mūsų

Tautos Himnas, mūsų atgimimo dainiaus Maironio eilėraščių žodžiai "Čia Vytautas Didis garsiai viešpatavo...", ar iškilus mūsų poeto B. Brazdžionio "Lietuva, mano šiaurės pašvaistė..." bei kiti lietuviams mieli žodžiai.

Visuose jaunos audėjos audiniuose atsispindi jos patrauklus skonis, kūrybinumas, sumanumas. Malonu tai stebėti. Reikia pasidžiaugti, kad jauna audėja M. Naruševičienė pamėgo ir nuosirdžiai vertina mūsų liaudies meną-audinius.

Klausydamas, ji kukliai prisipažino, kad suinteresuotiems gali savo audinius parduoti. Jos adresas—173 Cascade ave., London, Ont. N5V 1A6, tel: 455-0808.

SKAUČIŲ IŠVYKA

Toronto lietuvių skaučių "Šatrijos" Tunto jūrų skautės "udrytės" gegužės 16 d. surengė malonią išvyką į Londono apylinkes. Jos buvo sustojusios pas buvusią Toronto skaučių vadovę Biliūnienę, kuri jau keli metai yra atsikėlusi į Dorchester, Ont. su šeima, netoli Londono.

Malonu buvo matyti uniformuotus "udrytes", atsilankiusias su visa skiltimi į Londono lietuvių pamaldas.

"Udriutės" vadovauja jūrų sk. Gintarė Šernaitė. Išvykai vadovavo skautininkė Elena Namikienė.

Gero vėjo, sesės skautės, L. Eimantas

Los Angeles

AKTYVŲS BALKAS

Metiniame susirinkime išrinkta ir darinkta Balfo Valdyba pasiskirstė pareigomis: V. Pažiūra—pirm., M. Naujo—kaltis—vicep.; parengimams vicep.—L. Mažeikienė, B. Seliukas ir L. Vaitas; vicep. ūkio reikalams—S. Kvečas, B. Bužėnas ir J. Dženkaitis; sekretorė—J. Rukšėnienė; išdėmink.—A. Mitkevičius; spaudos ir informacijos reikalams—V. Plukas.

Direktoriai—dr. B. Rauli—naitienė, A. Pažiūrienė, V. Velža, A. Neslaitė.

Tolimesnių vietovių įgaliotiniai: Vista—O. Mikuckienė, Mission Viejo—M. Butkienė, San Diego—H. Goro—deckas, Santa Barbara—V. Zaunienė.

FILMA APIE ČIURLIONIO KŪRYBĄ

Prof. Liūdos Laurinavičiūtės Alssen iniciatyva buvo paruoštos dvi filmos apie Čiurlionį Bowling Green valstybinio universiteto, televizijos studijoje, Ohio.

Kiekviena filmą 30 min. ilgio. I-a dalis — Čiurlionis žmogus ir jo kūryba, II-a dalis — Čiurlionis ir jo laikai

Abejose dalyse nagrinėjama Čiurlionio tapyba ir

muzika. Be prof. L. Alssen, dalyvauja ir meno istorikas Willard Misfeldt, fortepijonu skambina Andrius Kuprevičius.

Filma anglų kalba, pritaikyta Educational TV, tinka mokykloms.

Filmo darbą parėmė Lie-

vių Fondas.

Filmo video-tape randasi Bowling universitete, jį galima pasiskolinti. Kreiptis: CHANEL 57-TV, B.G.S.U., Bowling Green, OH 43403.

Skolina nemokamai, reikia atsilyginti tik už persiuntimą.

DIDYSIS ALIASKOS KELIAS

PROGA SUSIPAŽINTI SU KANADOS ŠIAURE VASARĄ

Prieš 40 metų, įtemptose II-ojo Pas. Karo dienose, Aliaskos didžiojo kelio 2.451 km /1,523 mylios/ išvedimas truko tik 20 mėnesių. Beveik neįmanomas uždavinys net ir šių dienų aukšto standarto inžinerijos akimis žiūrint.

1982 m. sueina 40 metų nuo šios didžiulės konstrukcijos. Sukaktis bus švenčiama pakelėse šio vaizdingojo Vieškelio, kurio 80% randasi Kanados teritorijoje.

1942 m. kovo mėn., 35,000 amerikiečių kareivių ir neskaitlingas būrys kanadiečių pradėjo kirsti tankius krūmynus tarp Dawson Creek Britų Kolumbijoje ir Fairbanks Aliaskoje. Paskatą davė japonų invazijos grėsmė. Kelio statybininkai kareiviai skubino, dibdami 7 savaitės dienas, 24 valandas paroje kirsdami krūmynus, kraudami juos ant pelkių ir durpynų, užpildami žvyru. Neturint laiko ir gana įrankių sprogdinti pasitaikiusias uolas, kareiviai išvedė vingiuotą vieškelį.

Šiandien Vieškelis yra tiesesnis, platesnis ir išgrįstas, asfaltuotas. Praeitais metais 25 mil. dolerių buvo išleista Aliaskos Vieškeliai Kanados sekcijoje pagerinti.

Pradiniai planuotas apsigynimo tikslais kelias, tapo visame pasaulyje pagarsėjusiu atsiekiu. Šio kelio išvedimo 40 m. sukaktį paminėti yra rengiama šventė, pavadinta Aliaskos Vieškelio Avantiūra — "Alaska Highway Adventure". Specialiai pagerbti bus buvusieji 18,35, 93,95,97,340 ir 341-ųjų JAV inžinerijos pulkų nariai, 648-tojo Topografinės Inžinerijos darbuotojai; Royal Canadian Engineers nariai ir kitos karinės JAV ir Kanados grupės, dalyvavusios šiame didžiajame Vieškelio tiesimo vykdyme.

Birželio 19-20 d. Fort St. John vyks Vieškelio simpoziumas. Jame dalyvaus apie 20 kalbėtojų, kurie praneš apie visus surištus su šiuo Vieškeliu reikalus, įskaitant ir jo ateities galimybes.

Prisimenant, koks vyko gyvenimas per tą 20 mėnesių statybos bus rodoma spalvota garsinė filmas, vyks pokalbiai su vietovių gyventojais ir buvusiais kariškiais, kurie dalyvavo šioje statyboje.

Fort St. John miestas yra nesunkiai pasiekiamas. Jo ir Dawson Creek aerodromai veikia kasdien, taip pat galima išsinuomoti automobilius abiejuose miestuose. Fairbanks, Watson Lake, Fort Nelson ir Whitehorse vietoje taip pat aptarnaujami lėktuvų ir nuomuojamais automobiliais.

Birželio ir liepos mėnesiais teatrinė grupė "Stage North" įvairiose Aliaskos Vieškelio pakelėse rengs įvairius spektaklius. Mėgstantiems žiemos sportą, bus suorganizuotos sniegvežimių /"snowmobiles"/ rungtynės 395 km distancijoje tarp Fort St. John ir Fort Nelson. Vieškelis buvo pradėtas Dawson Creek miesto centre, kur randasi ir stulpas, pažymėtas "Mile 0".

Pakelėje, gaubiant gryną oru ir stipriam pušų kvapui, yra visa eilė gerų motelių, hotelių ir stovyklavimo aikščių. Daugelis įsigys Aliaska Highway pasus su savo nuotrauka, kaip anie Vieškelio statytojai. Juos įsigiję, gaus nuolaidos daugelyje pakelės hotelių ir krautuvų.

Keletas JAV pulkų, kurie buvo įsijungę į šio Vieškelio tiesimą, ruošiasi susitikimui per šios šventės minėjimą.

/Canadian Government,
Office of Tourism /
/Canadina Government, Office of Tourism.
Vertė B. N. /

Kanados šiaurės miškuose, kelių tiesime ir kasyklose nemažas būrys lietuvių irgi pralėjo gausų praktiką. Kviečiame atsivesti nuotraukų ir aprašymų — žinių iš tų laikų darbų ir kasdienio gyvenimo. Juk tai irgi ir mūsų, ir Kanados istorijos dalis. Nesinorėtų, kad visa tai padrikai dingtų, pasklidusiais atsitiktiniais užrašymo pėdsakais. Kol dar pajėgiame ir atsimename — surinkime tai į vieną rietą. "NL" tą medžiagą mielai paskelbs, norint, nuotraukos bus gražintos. Atsiliepkite! /"NL" Redakcija/.

montreal

KLB MONTREALIO APYLINKĖ RUOŠIASI LIETUVIŲ DIENOMS

Kaip žinoma, dalis Kanados Lietuvių Dienų iškilmių vyks ir Montrealyje. KLB Montrelio Skyriaus Valdy-

ba tam renginiui jau ruošiasi. Svarbu ir malonu, kad yra išsipareigoję ir jauni žmonės.

Informacijos ir Svečių Priėmimo reikalams atsiųskite Dainą VASILIAUSKIE-NE, Jaunimo Susipažinimo Vakarų rūpinasi Julija ADAMONYTĖ, Poezijos Vakarų — Arūnas STASKEVIČIUS, Biliūni — Gintaras NAGYS, Koncertu — Rasa LUKOŠEVIČIŪTĖ, Paroda — Gytis VAZALINSKAS, Leidinių — Juozas ŠIAUČIULIS, Pamaldomis — Bronius STASKEVIČIUS, Finansų ir Kontrolės — Kostas TOLIŠIŠ, Sporto Koordinatorių — Vincas PIEČAITIS, jo sekretorė Tere — sė KERŠYTĖ.

Talka graži, darbai apgalvojami iš anksto, taigi telieka tik visiems tautiečiams tinkamai susiplanuoti savo laiką taip, kad visi galėtume dalyvauti šiame Kanados lietuvių subuvime.

ISPŪDINGAS MONTREALIO "GINTARO" ANSAMBLIO PLOKŠTELĖS PRISTATYMAS

Birutė Nagienė

Mūsų vienintelis pilnos apimties lietuvių liaudies instrumentų išeivijoje jauni ansamblis savo I-ąją plokštelę KUR GINTARAI pristatė gegužės 8 d., CEGEP Laureadeau salėje.

Pristatymas — koncertas buvo rūpestingai apgalvotas, išpūdingai pravestas.

Montrealiečių "Gintarą" ir visą Montrealio lietuvių koloniją ta proga džiugino ir linksmino Toronto "Gintaras" savo puikiai paruoštais šokiais, solistu Rimu Paulioniu ir merginų dainos vienetu.

Pristatymą atidarė Plokštelės Leidi mo Komiteto pakas Juozas Piečaitis. Scenai atsivėrus, pamatėme gražiai sugrupuotus abiejų miestų gintariečius, milžinišką juostų fonę. Buvo iškviesti vadovai svečių gintariečių — Žibutė Šilinskaitė, Giedrė Paulionienė, sol. Rimas Paulionis ir vyr. vadovai Rita ir Juozas Karasiejai. Visiems buvo prisegta po gėlę. Pakviesta Montrealio "Gintaro" krikšto motina muz. Dalia Skriskaitė-Viskontienė tarė mielą ir gyvą žodį /žiūr. "NL" nr. 19, 4 psl./.

Po jos kalbos buvo iškviesti ir pristatyti plokštelės įrašyme dalyvavę asmenys ir ypatingai talkininkavę ir prie plokštelės išleidimo prisidėję asmenys bei organizacijos.

Į erdvią, gerai apšviestą sceną pynėsi vienas po kitą torontiečių šokiai.

Bendras išpūdis — lyg smagus vėjo nešami skaitlingi šokėjai vikriai, tiksliai, su įsijautimu keitėsi, sukosi ir bangavo atbėgdami ir išbėgdami iš nuotaikos į nuotaiką, ją su kaupu perduodami dėkingai publikai. Tikrai buvo džiugu juos matyti. Ir žinomi šokiai buvo naujai pritaikinti didelei scenai ir didelei šokėjų grupei. Kas neatvyko į šį koncertą — tikrai daug nustojo.

/bus daugiau /

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT:

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7061-A CENTRALE

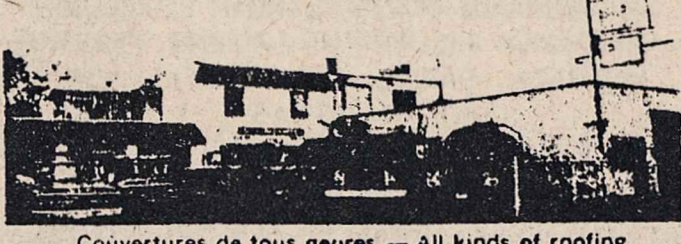
365-1143
495-906 rue. LaSalle

766-2667
2965 ALLARD

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite:

364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing

7725, Georges

LaSalle

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdon, Que.

Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

montreal

PRIMENAME -

Norime pranešti gerb. "NL" skaitytojams, kad už kiekvieną skaitytoją, kuris vėluoja su prenumerata 3 mėnesius ar daugiau, paštas reikalauja iš mūsų didesnę mokėstį už laikraščio pasiuntimą, nes pagal pašto taisykles, toks skaitytojas laikomas "nereguliariu". Labai prašome nevėluoti su prenumerata daugiau kaip 3 mėnesius. Asmeniškai siųsti kiekvienam priminimą - "NL" Administracijai irgi nemažai kainuotų ir atimtų laiką darbuotojams. Malonėkite atkreipti dėmesį į šią žinutę. "NL"

SUKAKTUVININKAS

DR. JONAS MALIŠKA
Žinomas ir gerbiamas profesionalas ne tik mūsų, bet ir kitataučių tarpe, dr. Jonas Mališka savo sūnų Pauliaus ir Danieliaus iniciatyva buvo pagerbtas, sulaukus 65 m. amžiaus.

ŠAULIAI APLANKĖ KAPUS

Gegužės mėn. 16 d., Montrealio lietuviai šauliai aplankė savo brolių ir sesių kapus Cote des Neiges kapinėse, kurių koplyčioje kleb. kun. J. Kubilius, garbės šaulys atlaikė pamaldas.

• Sol. ČAPKAUSKIENĖ Gina buvo išvykusi į Putnamą koncertui, akomp. A. Cibas, ir praleido keletą dienų pailsėdama gražioje aplinkoje.

BIRŽELIO TRĖMIMŲ minėjime Ottawoje pakviesta atlikti programą birželio 16 d.

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

IVYKS

BIRŽELIO 14 d. PIRMADIENI 7 val. vak.

DOMINION SKVERE

- VAINIKO PADĖJIMAS
- MINĖJIMO ŽODIS
- 7:30 v.v. MARY QUEEN of the WORLD KATEDROJE - PAMALDOS

ATVYKIME VISI!

RENGIA: KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA

MOTINOS DIENA

PAMINĖTA IR ŠV.

KAZIMIERO PARAPIJOJE

Specialų pamokslą Motinos Dienos proga pamaldų metu pasakė kleb. kun. dr. F. Jucevičius. Svetainėje Šv. Onos Dr-jos p-kė E. Kurylo susirinkime sveikino motinas ir paruošė joms pietus.

• DALMOTAI, Elena ir Jonas atostogas praleidžia Ft. Lauderdale.

• RUDZEVIČIAI, Bronė ir Liudas grįžo po malonių atostogų Mirtle Beach, Floridoje į Montrealį.

• STANKEVIČIAI Liudas ir Valė išvyksta ilgesnių atostogų į Japoniją. Iš Išbus iki liepos mėn. 1 d.

LITO VASARINIS DARBO LAIKAS

Nuo GEGUŽĖS 15 d., iki SPALIO 15 d. "LITAS" nedirbs sekmadieniais.

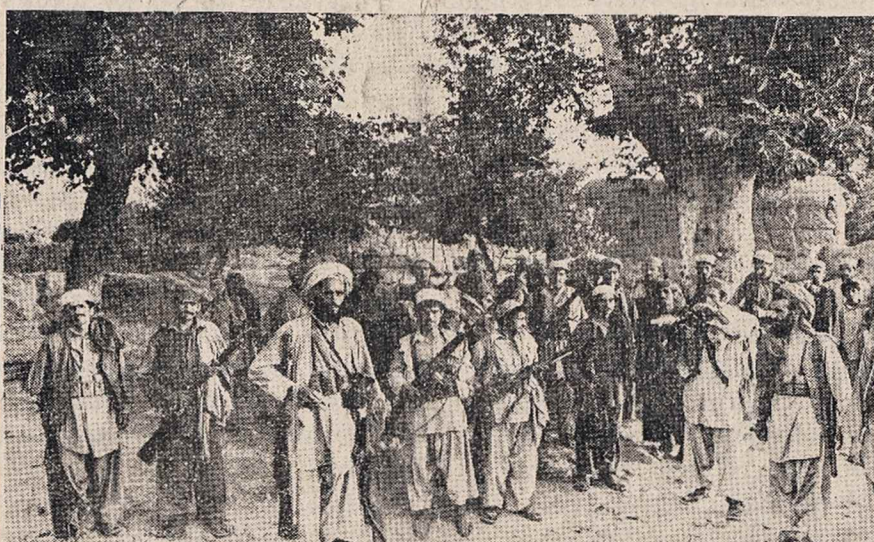
MIRUSIEJI:

• VISKELIENĖ Uršulė mirė. Palaidota per Šv. Kazimiero parapiją. Užuojauta arti miesiems.

PRAŠOME REGISTRUOTI VAIKUS Į LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ JAU DABAR. Kreipkitės į Mokyklos Vedėją Moniką Jonynienę tel: 489-2106. SUTEIKITE SAVO VAIKAMS PROGOS GERAI PRALEISTI ŠEŠTA DIENIO PRIEŠPIETĮ, SUSIDRAUGAUTI SU LIETUVIAIS, PAGERINTI LIETUVIŲ KALBĄ.

Etninių Skautų Subuvime Montrealio lietuviai skautai Vyčiai - Linas Piečaitis, Gintaras Nagys ir Rimas Piečaitis atlieka programą rageliais. Nuotr. G. Brikiio.

NARSIEJI AFGANISTANO LAISVĖS KOVOTOJAI, HERC - JIŠKAI TEBEKOVOJANTYS PRIEŠ SOVIETŲ OKUPACIJĄ. Primename, kad GEGUŽĖS 30 d. AV parapijos šaltėje bus rodoma filma ir pranešimas apie gyvenimą Afganistane. Ten ne vienas mūsų tautietis irgi yra padėjęs galvą to paties okupanto prievarta išsiųstas kariauti su nieko mums blogo nepadariusiais afganistaniečiais.

DĖMESIO VAŽIUOJANTIEMS

Į KENNEBUNKĄ

Užsirašiusieji ekskursijai į Kennebunką per RŪTOS Klubą prašomi užsimokėti pilną kelionės kainą iki birželio mėn. 1 d. Kitaip jų vietos bus perleistos kitiems.

AUŠROS VARTŲ CHORAS

baigia sezoninį giedojimą birželio 27 d. AV bažnyčioje. Prieš atostogas giedos parapijos išvykoje "Palangoje", kur tradiciniai Choriui yra surengiamas pobūvis, atsidėkojant už metinį giedojimą.

AV Choras numatęs dalyvauti Dainų Šventėje Chicagoje, kuri įvyks 1983 m.

Choras kviečia ir laukia naujų narių. Kreipkitės į Paulių Mališką arba Choro vadovą sol. A. Keblių.

• PETRONIS Povilas buvo susirgęs ir operuotas Reddy Memorial ligoninėje. Dabar sveiksta namuose.

• JOČAS Vera ir Juozas apsilankę vestuvėse Toronte ir Delhi, atvyko kelloms dienoms į Montrealį.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. indėlius 1 m. 15 %
Certifikatus 15,5 %
Spec. Taupom. s-tas.. 13 %
Taupymo s-tas 11 %
su apdrauda iki \$2.000
Trumpalaikius indėlius 14-15 %
už \$20,000 ir daugiau
Čekių s-tas 6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto,
Asmenines ir
Prekybines.
Paskolas mirties
atveju apdraustas
iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS,
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9 - 3
Ketvirtadieniais	12 - 8
Penktadieniais	12 - 6
Sekmadieniais	10:15 - 12:30

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gotavų paltų
- Vasaros laikui seugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeluoju
- Siuvu ir parduodu

1446 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

TEL 288-9646

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res. 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Menager'iu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B.A., B.C.L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J.P. MILLER B.A. B.C.L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 ir 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bonaventure, Verdun (kompas 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142